

Нова Думка

ISSN 0351-3181

BROJ
ЧИСЛО

181

GODINA
РОК

XLIII

3/2014

ДЗЕНЬ НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ ВУКОВАРСКО-СРИМСКЕЙ ЖУПАНИЇ

3 нагоди Дня националних меншинох Вуковарско-сримской жупаниї, Координация националних меншинох Вуковарско-сримской жупаниї у малей городскрі хижі у Винковцах отримала святочну схадзку на хторей, попри председательох радох и представительох националних меншинох у нашей жупаниї, бул присутни и жупан Божо Галич зоз своіма сотрудникіками.

Председатель Координації Йосип Кел наглашел же национални меншини доприноша не лем очуваню языка и культуры и лепшому животу, але и унапредзую жупанию и ширшу заедніцу. Подзековал шицким председателем радох и представителем националних меншинох, жупанови и сотрудникіком, представителем медійох и шицким хтори до-принесли унапредзеню работи и статусу националних меншинох у Вуковарско-сримской жупаниї.

Преслава Дня националних меншинох уж ше традицыйно означає у тижню Европи. До машні тогорочней, єденастей

по шоре преслави, була ромска национална меншина.

Окрем жупана Вуковарско-сримской жупаниї Божи Галича, на манифестації були присутни и городоначалнік городу Винковцах др Младен Карлич, Велько Кайтази, саборски заступнік националних меншинох у Республики Горватской, Ядранка Голубич, заменіца секретарки жупанийской скupшини и Антуна Тони Жагар, председатель жупанийской скupшини.

На манифестації, смотри култури и традицій припаднікох националних меншинох, хтора отримана у Спортской дворани "Ленії", зоз представяньем национальней кухні и вистави ручных роботох, культурноуметніцки дружства представели и богатство свойого фольклору и музики.

Ромску националну меншину представел КУД "Романи Евглий" (Ромски ангели) зоз драмску секцию и виривком обичаю "Ромски питанки младей нёвести". Руску националну меншину представели члены КУД-а "Яким Гарди" з руским народним танцом у провадзеню Звонка Еделин-

zsdzsdfsfzdfzfsdfdz

скового на гармоники, а культурне дружество Русинох и Украйнцох з Винковцах нас представело з двома писнями и порихтаним штандом. Боснийцку националну меншину представело КУД "Бехар" з Гунї, а словацку КПД "Людовіт Штур" з Илоку. Українску националну меншину представели члены КД "Іван

Франко" з Вуковару, Немцох и Австриянцох з Вуковарско-сримской жупаниї представело Здружене Немцох и Австриянцох з Вуковару, а мадярску националну меншину представел КУД "Ади Ендре" з Кородю хтори виведли традицийни танец.

Марияна Джуджар

zdsdfzdsfzsfz

zdsdfzdsfzsfz

BROJ
ЧИСЛО

181

GODINA
РОК2014.
XLIII**“NOVU DUMKU”**

Tiska: Savez Rusina RH
www.sriu.hr

Za nakladnika: Dubravka Rašljanin
Uredništvo: Vukovar,

Vijeća Europe 93

Tel. / faks: 032 428-342

Žiro račun: 234009-1110057465

Tiskat: Tiskara Soldo, Vukovar

Naklada: 1000 primjera

“НОВУ ДУМКУ”

Видава: Сојуз Русинох РГ
www.sriu.hr

За видавателя: Дубравка Рашљанин

Редакција: Вуковар, Ради Европи 93

Тел. / факс. 032 428-342

Жиро рахунок: 234009-1110057465

Друкује: Друкарња Солдо, Вуковар

Тираж: 1000 прикладнікі

Tiskano—Друковане
6 / 2014

Cijena	10	Kuna
Цена		Куни

Rukopisi se ne vraćaju.
Objavljeni prilozi se honoriraju.

Рукописи не вратаю.
Обявени прилоги не гонорую.

DRUŠTVO I POLITIKA - ДРУЖТВО И ПОЛИТИКА

Данък националних меншину Вуковарско-сримскай жупанії - Марияна Джуджар	2
58. сједница Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske - Zvonko Kostelnik	4
Меднтародни знатнствени скуп "Nacionalne manjine u demokratskim društvima" - Zvonko Kostelnik	5
Україна достала нового председателя Петра Порошенко - Вера Павлович	6
Приславени Дзень Руснацох у Петровицох - Илона Грецешин	7
Отримана шветочна схадка за Дзень општини и промоция кніжки Дюри Лікара - Ксения Лікар	7
У міклошевцох було шветочно - Ксения Лікар	10

IZ RADA NAŠIH DRUŠTAVA - ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ

КУД «Яким Гарди» означал Дзень Руснацох гораду Загребу - Звонко Костелник	13
8. медзинародна смотра националных меншину Дара 2014 - Звонко Костелник	13
Наступ подростку КУД "Яким Гарди" у Старых Яновицох - Марияна Джуджар	13
6. вечэр жриловоф фольклору у Свіннявецох - Звонко Костелник	13
Закончил 60. швето культуры Русинох - Українцох Словацкай у Свидніку - Звонко Костелник	14
Тыдзень культуры Русинох и Українцох Приморско-горанскаі жупанії - Владимир Провчы	17
Петровски аэронадзвонил 41. раз - Агнетка Балатинац	18
Вистава Владимира Провчы и промоция кніжкох - Любица Гаргай	20
Шветочны концерт ансамбла Карпатянин зоз Прешова	21
и співивацькі групи Поліна зоз Кошице - Звонко Костелник	22
КУД "Осиф Костелник" у Риеки - Любице Гаргай	23
Петровчансне на бини у Вуковаре - Любице Гаргай	23
Ансамбл «Каліна» - богаты у актывносцох - Славица Дудаш	25
Фестивал церковной музыки Руснацох и Українцох Приморско-горанскаі жупанії - Владимир Провчы	26
Отримана 7. подобова колония КУД-а Руснацох Осиек - Агнетка Балатинац	35

IZ RADA SAVEZA - ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ

Амбасадор України у Републике Горватской нацивел Союз Русинох РГ - Вера Павлович	12
--	----

IZ NAŠIH MJESTA - 3 НАШИХ МЕСТОХ

Незапаметані виліви нанесли вельку чудо Райовому Селу и околним местом - Ясенка Кордич	8
Отримана рочна віберанкова скupштина дружства „Наши дзеци“ - Ксения Лікар	11
Кніжка пошвешена міклошевскай младосці - Ксения Лікар	11
У рамікох тогорочного Петровскага дзвона, зрубаны «Майскіе дрэво» у амфітэатру при Доме культуры - Звонко Костелник	21
У Рускім Керстуре отримана 53. «Чэрвена ружа!» - Звонко Костелник	26

IZ DUHOVNOG ŽIVOTA - ЗОЗ ДУХОВНОГО ЖИВОТА

Перша причасць у Осиеку - Агнетка Балатинац	15
Перша причасць у Петровицох - о. Владимир Седлак	15
Перша причасць у Вуковаре - Вера Павлович	15

LITERARNA STRANICA - ЛИТЕРАТУРНЫ БОК

Егзотична птица, тигер и лукава лішка - Яким Пушкаш	16
Мац - Любице Гаргай	16
Стара вишня - Мелания Пап	16
Здогадование - Звонко Барна	16
Моя унука - Звонко Барна	16

KORIJENI - КОРЕНІ

Кіев - Pečerska lavra - Slavica Čorak	27
---------------------------------------	----

INTERVJU - ИНТЕРВЮ

Танец у шершу од малючка - Любице Гаргай	24
--	----

STARE FOTOGRAFIJE - СТАРИ ФОТОГРАФИЇ

Як петровски жени закопали и зрубали майскіе дрэво - Яким Пушкаш	27
--	----

POLJOPRIVREDNA - ПОЛЬЮДЛСТВО

Кральовска рошліна - шпаргла - Славица Дудаш	29
Ruže i druge bilje pečnjače - Slavica Čorak	30
Заградкова рошліна продуковац през цали рок - Желько Лікар	30

RECEPTI - РЕЦЕПТИ

Пита з вишнями - Марияна Джуджар	28
----------------------------------	----

HUMORESKA - ГУМОРЕСКА

Шыцко що нерентабільне треба такой утаргнуц! - Яким Пушкаш	31
Хасновитосц фікснога и мобільнога телефона - Яким Пушкаш	32

PETROVCI KOJI NESTAJU - ПЕТРОВЦЫ ХТОРИ НЕСТАВАЮ

Мешац май и його краси - Томислав Рац	33
---------------------------------------	----

Sport - Спорт

На першим боку: Агнетка Балатинац -	34
На остатнім боку: Агнетка Балатинац -	34

UREDNIŠTVO: Vera Pavlović (главна и одговорна уредница), Ahnetka Balatinac, Ksenija Ljikar i Danijel Vašaš

SAVJET UREDNIŠTVA: dr. sc. Oksana Timko Đitko (председница), Ljubica Harhaj, Marijana Džudžar, Zlatko Hirjovati, Joakim Erdelji i Vera Pavlović

ЛЕКТОРИ: Marija Vučić (русински језик), Lesya Mudri (украјински језик), Andreja Magoč (хрватски језик)

Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske s Rješenjem Ministarstva informiranja Republike Hrvatske od 15. siječnja 1992. godine (ur. Br. 523-92-I), "Nova dumka" je upisana u evidenciju glasila pod brojem 1366

Prilozi autora potpisani imenom ne moraju odražavati mišljenje uredništva i izdavača.

РЕДАКЦИЯ: Вера Павлович (главна и одговорна редакторка), Агнетка Балатинац, Ксения Лікар и Данијел Вашаш

СОВИТ РЕДАКЦИИ: д. ф. н. Оксана Тимко Дітко (председатель), Любіца Гаргай, Маріяна Джуджар, Златко Гірьовати, Якім Ерделі и Вера Павлович

ЛЕКТОРЕ: Марія Вулич (руський язык), Леся Мудри (украинский язык), Андрея Магоч (хорватский язык)

Архивоване помага Совет за национални меншини Републики Хорватске.

На вимоганє Союзу Русинох и Українцох Републики Хорватской з Ришенъю Министерства информования Републики Хорватской од 15. януара 1992. року (УЧ. 523-92-І) „Нова думка“ уписана до евиденції явних виданьох под числом 1366.

Авторизовані тексти не знача же то источасно и становиско редакції лебо видавателя.

58. SJEDNICA SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE REPUBLIKE HRVATSKE

Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske održao je 18. lipnja 2014. godine 58. sjednicu u zgradici Vlade Republike Hrvatske na Trgu sv. Marka 2, u dvorani 143/1 u Zagrebu. Uz nazočnost većine članova Savjeta i zastupnika gospodin Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine, otvorio je sjednicu, pozdravio prisutne i predložio dnevni red, usvajanje zapisnika s 57. sjednice:

1. Izvješće HTV-a i HR-a o proizvedenim, suproizvedenim i objavljenim programima namijenjenim informiranju pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u 2013. godini, sukladno članku 18. i 35. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (NN br. 155/02, 47/10, 80/10 i 93/11).
 2. Zamolba za smanjenje broja radionica Udruge Romski putevi iz Zagreba (prenamjena sredstva).
 3. Razno.

Predloženi dnevni red i zapisnik s 57. sjednice Savjeta za nacionalne manjine usvojen je jednoglasno.

AD 1.

Predstavnici Hrvatske radiotelevizije podnijeli su Izvješće o proizvedenim, suproizvedenim i objavljenim programima namijenjenim informiranju pripadnika nacionalnih manjina u 2013. godini. HRT je ustvrdio kako je u prijašnjim Ugovorima postojala obveza zastupljenosti nacionalnih manjina u programima HRT-a izražena u minutama programa, dok u novom Ugovoru to nije slučaj. „Unatoč tome, HRT svj-

dfgdfgdfdgdfggdf

estan svoje uloge i važnosti davanja prostora nacionalnim manjinama, minutažu nije smanjivao i nema ju namjeru smanjivati“, istaknuli su ocijenivši kako je HRT kao javni medijski servis jedina medijska kuća koja sustavno prati život nacionalnih manjina u RH i daje im medijski prostor. Savjet za nacionalne manjine zaključio je na sjednici da HRT ne poštuje obveze iz Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i odredbe ugovora između Vlade i HRT-a kao javnog servisa. Predsjednik Vijeća Aleksandar Tolnauer ocijenio je da i dalje s HRT-om nema dijaloga, da je minutaža programa za nacionalne manjine nedovoljna, da se njihove predstavnike ne zove u emisije putem onih o dvojezičnosti u Vukovaru, da se ne poštaju odredbe o uporabi manjinskih jezika i sl. „U magazinu Prizmi zastupljene su sljedeće manjine: Albanci, Austrijanci, Bošnjaci, Bugari, Crnogorci, Česi, Madari, Makedonci, Nijemci, Poljaci, Romi, Rumunji,

Rusini, Rusi, Slovaci, Slovenci, Srbi, Talijani, Turci, Ukrajinci, Vlasi, Židovi“, istaknuli su te dodali „tijekom godine snimljene su i emitirane, prema produkcijskim mogućnostima, manjinske manifestacije, praćen je rad manjinskih Vijeća i nevladinih organizacija, manjinsko nakladništvo i kulturno stvaralaštvo, obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina.“ Tolnauer je na to rekao: „Nemamo namjeru biti urednici na HRT-u, no možemo reći da smo programom nezadovoljni. Imali smo devet sastanaka s predstvincima HRT-a, ali bez uspjeha.“ Najavio je skorašnji sastanak s glavnim ravnateljem Goranom Radmanom, a tema razgovora bit će brojni elementi i argumenti za tužbu protiv HRT-a te nepoštivanje ugovora s Vladom. Jednoglasno je donesen Zaključak kojim Savjet upozorava na još uvijek nedovoljnu zastupljenost nacionalnih manjina u programima HRT-a, čija je obveza utvrđena člankom 18. Ustavnog zakona o pravima

nacionalnih manjina, člankom 9. Zakona o HRT-u, odnosno Ugovorom između HRT-a i Vlade Republike Hrvatske. Tolnauer je zaključio da HRT niti nakon deset godina nema konцепciju manjinskog programa, ocijenivši kako je Hrvatski radio sa svojim programima bolji od HTV-a.

AD 2.

Prihvaćen je zahtjev za prenamjenu sredstava odobrenih za program kulturne autonomije Udrži Romski putevi — Romane Droma iz Zagreba.

AD 3.

Pod točkom razno donešena je Odluka o odobrenju finansijske potpore od 20 000,00 kuna Općini Lipovljani za organizaciju kulturno-umjetničke manifestacije Lipovljanski susreti 2014. godine. Nakon toga predsjednik A. Tolnauer svima se zahvalio.

Zvonko Kostelnik, prof.

МЕДУНАРОДНИ ЗНАНСТВЕНИ СКУП "NACIONALNE MANJINE U DEMOKRATSKIM DRUŠTVIMA"

У организацији Факултета политичких зnanosti Sveučilišta u Zagrebu i u suradnji sa Zakladom Friedrich Ebert, Savjetom za nacionalne manjine Republike Hrvatske i Fakultetom političkih nauka Univerziteta u Beogradu, od 15. do 18. svibnja 2014. godine na Brijunima održan je 18. po redu međunarodni znanstveni skup "Nacionalne manjine u demokratskim društвима", pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske prof. dr. sc. Ive Josipovića.

Na samom početku otvaranja skupa pozdravne riječi uputili su: Siniša Tatalović, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Ilija Vučić, Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu, Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske, Boris Milić, gradonačelnik Grada Pule, Valter Flego, župan Istarske županije, Dietmar Dirmoser, voditelj Zaslade Friedrich Ebert u Zagrebu te Ankica Marinović, savjetnica predsjednika Republike Hrvatske.

Nakon prigodnih riječi prikazana je projekcija dokumentarnog materijala s prvog skupa nacionalnih manjina u demokratskim društвима (Gomirje 1997.). U okviru šesnaest referata prikazani su različiti teorijski i praktični aspekti ostvarivanja prava nacionalnih manjina u demokratskim društвима. Na skupu je sudjelovalo oko pedeset znanstvenika i stručnjaka iz nekoliko zemalja Jugoistočne Europe. Na samom početku predstavili su se:

- Milan Podunavac, Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu, "Konstitutivna moć nacionalnih manjina i ustavni identitet u postjugoslovenskim društвима",

ZSDZFSDDZFZFDZF

- Mitja Žagar, Institut za narodnosna pitanja u Ljubljani, "Društvena i politička participacija nacionalnih manjina i autonomija",
  - Aleksandar Tolnauer, Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske, "Nacionalne manjine u kontekstu ulaska Republike Hrvatske u članstvo Europske unije",
  - Vukašin Pavlović, Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu, „Problemi političkog predstavljanja nacionalnih manjina u nekonsolidiranoj demokraciji".
- Skup se nastavio sutradan s izlaganjima:
- Furio Radin, Predsjednik Odbora za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Hrvatskog sabora, "Nacionalne manjine i regionalizam",
  - Tomislav Žigmanov, Zavod za kulturu vojvodanskih Hrvata i Darko Sarić Lukendić, Hrvatsko nacionalno vijeće, "Politička reprezentacija manjina u Srbiji na primjeru Hrvata u Vojvodini",
  - Davorka Budimir, Transparency International Hrvatska, "Transparentnost financiranja nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj",
  - Berto Šalaj, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, "Manjinska prava u liberalnim demokracijama",
  - Antonija Petričušić, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Imigracija i integracija u Europskoj uniji: "Politike upravljanja etničkom raznolikošću uvjetovane imigracijom u državama članicama",
  - Marta Zorko, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, "Postetičnost i post-nacionalnost u popularnoj geopolitici animea",
  - Muhamet Morina, Forum albanskih intelektualaca u Hrvatskoj, "Položaj srpske nacionalne manjine na Kosovu",
  - Branko Dubravica, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, "Politika hrvatsko-srpske suradnje i zajedništva u 20. stoljeću",
  - Vera Klopčić, Institut za narodnosna pitanja u Ljubljani, "Pravo nacionalnih manjina u Sloveniji na službenu upotrebu jezika i pisma".

ZSDZFSDDZFZFDZF

Zvonko Kostelnik, prof.

УКРАЇНА ДОСТАЛА НОВОГО ПРЕДСИДАТЕЛЯ ПЕТРА ПОРОШЕНКА

В сіботу, 7. юнія 2014. року інаугуровани українським предсидентом Петро Порошенко.

Республіку Горватську на релативно скромній Порошенковій інаугурації в Києві представляв бувши предсидент РГ Степан Месич, як особни висланік актуального предсидателя Іви Йосиповича.

Петро Порошенко пришагав охрабрени зоз потримовку Заходу, але свидоми кризи у одніошенно зоз Русию, хтора анектовала укарінське полуострово Крим, а док русийски воєни моци контролю вельки часци укарінського востоку.

«Пришагам же зоз шицкими моцами будзем браніц сувереносць и независимосць України», гуторел 48рочни Порошенко на шветочносци у укарінським парламенту в Києве. У своїм емотивним обращаню хторе заступнікі дочекали зоз одушевеніма овациями, наглашел же ше Україна нігда не одрекнє Криму. «Крим бул и навше будзе українски... не жадам войну, не жадам вимсцене. Жадам мир и зробим шицко за єдинство України», гварел у своїй інаугураційній бешеді.

Українски олигарх, хтори 25. мая победзел у першым кругу на предсидентельских виберанкох, не повязані з ані ўні стварнку, але є одлучні поборнік укарінського прибліжовання гу ЕУ.

«Краль чоколади», власнік найвекшай укарінськей фабрики чоколади Рошен. Вон щиро потримовал Помаранчевому революцию 2004. року и єден час бул министер вонкашніх ділох у Влади Юлії Тимошенко, хтору тэраз прешвечліво победзел у першым кругу виберанкох.

Порошенко искусна и позната политична особа у України. Окрем же бул часць прозаходней влады як шеф дипломациі, бул и министер привреды у прорусійской Влади Виктора Януковича. Удало ше му висць зоз шицкого без политичного скандалу и непоганьбени.

Популарносць у народу поросла му кед свой огromne богатство положел на разполагане прозаходно орентованим просвидніком на Майдану. Попри того його на міліарди долари вредне работне богатство по укарінських стан-

Петро Порошенко

дардох розмирно шорове.

Порошенко ма моцну потримовку Вашингтону и Бриселу, и жада вращаць стабільносць до України чим скорей. Амерыцкі предсидентель Барак Обама похвалел його выбор як «мудры», бо ма искуствия у ришованю политичных и экономских проблемах, та подпредсидателя ЗАД Джоа Біндена послал на інаугурацию.

Велька віходносць и прешвечліва победа Петра Порошенко у першому кругу укарінских предсидентельских виберанкох указуе на моцне жадане Українцох за стабільносцу, а рішене кризи ище віше не обачліве. Порошенко наявел же ше обрахуе зоз бунтовніками на востоку жемі, хторих наволуе «терористы и бандиты», але упрекосць оштрей реторики, не уведол позарясови стан на востоку жемі. Наздава ше же ше регія змири так же понукнє амнестию побунінім и розпише скорейчасови регіональни виберанки.

Петро Порошенко народзены 26. септембра 1965. року у Болгарду при Одесі. Студирал економію у Києве, а свой царство чоколади збудовал по роз平淡ованю СССР. Нешка вон власнік будовательных компаний и познатей

телевизії Канал 5. Його богатство прещенене на коло міліарду еври. Оцец є штварец дзецеох, а себе описуе як прагматичнога политичара хтори укарінскую будучносць видзи у Европи, але ше наздава же зацепля односи зоз Русию, маюци довіря до своїх дипломатских схопносцох. Загваря реформу локланей управи и змоцьоване власцы у регійох, як и економску реформу и запровадзоване инвестиційскей клими. Наявое оштурь борбу проців корупції.

Українски медій пишу же його надмоцна победа на виберанкох файта реакції на неспособносць и розцаговане опозиції же би нашла заедніцку програму цеком и по оконченю процівідражавних бунтох на хторих з власци зняти Виктор Янукович.

Порошенко тиж так достал потримовку опозиційного водзца и бувшого боксерскага аса Виталія Кличка, як и богача Дмитрия Фирташа, хтори длагши час мал сердечні одношена зоз Русию.

(Жрицло- интернет)
На руски преложела и за Нову думку
вибрала Вера Павлович

ПРЕСЛАВЕНИ ДЗЕНЬ РУСНАЦОХ У ПЕТРОВЦОХ

Дзень Руснацох у Петровцох преславени стреду, 4. юния 2014. року. Змист культурней програми булсценско музични приказ пројекту школскога курикулуму настави руского јазика и култури »Свадзебни обичаї Руснацох« хтори прихтали школяре од 1. по 8. класу з учителькама настави руского јазика и култури Наталию Гнатко и мр Илону Грецешин, ОШ Антун Бауер Вуковар, ПШ Петровци и Дружтво »Руснак«. Соорганизаторе культурней програми були Општина Богдановци, Месни одбор Петровци, Рада рускай националней меншини Општини Богдановци и КУД »Яким Гарди«.

Главни задатак и циль целога пројекту бул же би ше богати културни скарб и традицийни звичаї Руснацох, хтори нам захабели нашо предки, однјало од забуца и пренесло на младши ғенерациї хтори

приходза. Школяре ше наисце одвичательно прилапели и свою часц успишно научели.

Програма мала три часци. У першай часци свадзба з гудацми, поприбрана до вишиваних ручнікох, шпивающи ишла през валал. Младов венец у яким ше дараз винчало и краса руского облечива украсили Петровци. Друга часц була сценско-музични приказ рускай свадзби, хтори ше виведол у дворе петровске школи пред вельким числом патрачох хтори були оквицени з розмариями, а медзи хторима були представитеље организаторох, соорганизаторох, церкви, руских радох з других местох, локалней заедніци... Спред школи, як главнога организатора културней програми, директор Йоза Михалев подзековал шицким присутним. Треца часц була вечера у сали »Соколана«

dxfdfxgfgxd

на хтору були шицки поволані. Шицки задуженя на свадзби, од старости до чопнара, окончавали школяре. Вечера започала з молитву, а закончела зоз шпиваньем свашкох, после хторей шлідзело вешеле и наисце »танец з младу«. Цали час свадзбу провадзели гудаци у составе: Звонко Еделински, Звонко Рускай и Мирослав Костелник.

Же би шицко було зазначене и зняте за генерациї хтори приходза, постарали ше камермане Яким Ерделі и Андрия Кризманич. До организаций програми з нагоды означаваня Дня Руснацох присуствоvalо ше и вельке число родичнох и Петровчаньох. И Петровци, и Руснаци богатши за тото означаване.

mr Илона Грецешин

ОТРИМАНА ШВЕТОЧНА СХАДЗКА ЗА ДЗЕНЬ ОПШТИНИ И ПРОМОЦИЯ КНІЖКИ ДЮРИ ЛІКАРА

У ОШ Чаковци у Чаковцох, 21. мая у пополадњовых годзинох, отримана шветочна схадзка з нагоды Дня Општини Томповци и означени ювилеј – 140 роки од преглашэнія державных школах и 55 роки роботы чаковской школи. На хадзки присутствовали и числені визначны госцы: Грѓо Країна, висланік жупана Вуковарско сримской жупанії, поджупан Двордье Чурчич, начальнікове сушедних општынох, представитеље месніх одборох, здруженьех, церкви и други. Тата наўгада вихаснована же би начальнік општини Томислав Паненич подпісаў контракты зоз подпрыемствамі за модернізацыю явнага ошвиценя, такволованага ЛЕДошвиценя, на подручу целей општини и приступанс мрежы за хасноване бездротовага интернету. У предлужэнію програмы представена фотомонографія „Жвератко нашай младосци“ автора учителя у пензі

Ана-Мария Зулич, Дюра Лікар и Мария Папуга

Дюри Лікар зоз Миклошевцох. О кніжкі бешедовали директорка школы Ана-Мария Зулич, рецензент учителька Мария Папуга и сам автор. Кніжка хронологійно описує збуванія, наступі и успіхи міклошевских школьнікох, іх младосци котрае през вецеј як 160 роки

през рижні активносці ношела терху националней свідомосци и любові спрам свога скарбу и то зачувала по нешкі. Подзелена є на три часци: работа литературней секції, драмскроцітаторской и шпивацкофольклорной групі.

Видаватель кніжкі Основна школа Чаковци, а средства обезпечели Министерство науки, просвіти и спорту РГ, представнік Рускай националней меншини Загреб Ириней Мудри и подпрыемство „Агротоварнік“. Кніжка друкавана у колору, а у ней ёст понад 200 фотографій котры шведоча о веліх пойдіох зоз госцованьох и наступох на рижніх смотрох и манифестаціях. Програму збогацеля школяре зоз шпиванькамі на рускім, горватскім и мадярскім языку и їх литературні творы котры були пречитаны.

Ксения Лікар

НЕЗАПАМЕТАНИ ВИЛЁВИ НАНЄСЛИ ВЕЛЬКУ ЧКОДУ РАЙОВОМУ СЕЛУ И ОКОЛНИМ МЕСТОМ

szdgzdgadxfg

У найчежжих вилівок хтори потрафели Горватску, однєсли людски животи, зічтожели обисца, статок, шаце, мале число жительюх Цвельфериі не мушело напушиц свойо заляти валали и обисца. Два тижні по пуканю гацю знова зме нащивели Райово Село. Уровень води, що було обачліве по брудних шлідох на мурох хижко спаднул за коло метер, метер и пол. Неподношліви смрд чувствує ше дораз по отвераню дзверох на авту. Векшу часц зме обишли у чамцу, бо іншак не було можліве. Окрем нас у валале стретаме огњогасцюх, поліцию и войску и по-даєдного жителя Гунї и Райо-

вого Села у зашитних шматох и зоз масками. У чамцу нас до обиходзеня вожка житеље Драган и Неджад, хтори у Штабу достали пропусці за уход до места и кажди дзень вицагую загинуты статок. Вожиме ше спрам населеня Падежа хторе цалком страдло, а о страхотах досц шведоча факти же на єдней огради виши и пліва загинута кура и же вожаци ше у чамцу преходзиме коло чийогошик авта хтори ше находзи коло двацец центи спод нас. Да-єдни хижки уж ше звалељи. На єдней зоз страдалих, але ище віше незваленых хижкох, ище стої традицийни свадзебни надпис "Вітайце у нас". Лем даскељо дні по свадзби

фамелія мушела пойсц, а надпис остал. Страцели коло 250 овци и двацец крави, бешедує Неджад, хтори и сам зоз Падежи. Вожаки ше да-лэй квачиме за ограду чисей-шик хижки, док коло чамца пліваю або ше у воді видза мотористични кацигі, метли, гарчки зоз чиєйшик кухні и дзецински бависка. У самей Падежи, по словах Неджада, людзе векшином жили зоз польбілства. Од коло 200 рогатого статку, 400 овцюх и другого статку, кед перших дньох рушели до вицагованя, на живоце зме нашли єдно целе, єдного маґарца, єдну яловку и два овци... Но, вода до Падежи нанесла близовно ище 150 здохлін зоз других

часцюх места, бешедує Неджад. "Лем у єдним днію вицагли зме коло 20 тони загинуты животині зоз Райовога Села", гутори. По вранцю, Неджад ше застоновел коло єдней хижки и трима ше за ограду. "Кед сце гадліві не патрице", спозорює. На дворе лежи загинута, розпаднута швиня. "Уж експлодирава, предлуго ше ту находзи", гутори, не скрываюци ужас, гоч му таки сцени у даскељах остатніх дньох не новосц. Неджад одроснул у Падежи, а як сам гутори, кед би му дахто дараз гварел же ту ёест тельо гади, повед би му же ёест шалені." Круца ше коло чамца, уходза нука, ёест их барз вельо, але док

ше вода поцагне аж теди шлідзи катастрофа, хто зна цо шицко найдземе", заключуе.

На авту одходзиме на другі конец Райовога Села, до порадзеней нащыви Звонкові Грубеньковому, ёдному зоз ридкіх жительлох хтори остали у валале. Упрекосць разказу и совітом же бі як и другі жителі вишол зоз обисца, вон ришел остац. Окрем нього, у месце хторе виліви претворели до сценографії зоз горорфільмох, остали лем двійтрайо жителі хтори ту и ноцю. Звонковая хижка находзі ше на висшай часцы Райовога Села, а його уліца як кед бі у мільох була далей од ужасу хтори нашол остатак места.

Хижка прецепела мінімальні очкодованя. "Понеже валал ма брешок остали зме скоро на сухим, при мнє у дворе було можебуц 20 центы воді", бешедує Звонко шедзаци у обисцу без струі. Дні препровадзү зоз огњогасцами хтори присцигли зоз

цалей Горватской, роби на санірованию чкодох и орга-низуе потребни активносцы по врацане свойх совалалчанох. "Углавним сом зоз огњогасцами, часц их змесцена ту при мнє на дворе, зоз по-лицию координуем активнос-

ци на одредзени способ, з оглядом же сом и член Штабу цивільней охрани, пред-сідатель ДВД-а и Месного одбору", гутори. Звонко Руснак, та ше му питаме и за другі руски фамелії у месце, дзе су и як ше познаходзели. "На подручу Райовога Села и Гуні 65 особи ше вияшною як Руснаци, у самим Райовим Селу найвецей Руснацох ест у населеню Падежа, коло 15 руски обисца. Падежа чежко стрдала, та ше и Руснаци як и другі жителі змесцели у Отоку, Привлаки и у тей часцы у напрямле Винковцох", бешедує Звонко.

Вілів, окрем же однессол людски животи и знішель обисца, уплюсовал и на шицки сегменты живота — фамеліярни, роботни, але и культурни и вирски. Звонко нам указуе грекокатоліцку церкву блізко свой хижі, хтора на щесце не страдала. "Маме три церкви у валале. Римкатоліцка прешла найгоршэ, з оглядом же нука було воды, у праваславней тиж так було воды, а грекакатоліцка, так-повесць, прешла найлепшэ, у ней не було воды окрем по-лней пиньвици, а то зме випумповали", бешедує. Валаске Культурно-уметніцке дружтво "Сава" прецерпело вель-ки чкоди од рики по хторей

достало мено. "КУД Сава тримала інструменты и народне облечиво у пиньвици Основней школы, та кед Сава пришла шицко знішчене, и облечиво и інструменты, не знам ані сам цо будзе кед ше вода цалком поцагне, але сом прешвечені же вель-ка часц цалком знічтожена". Але, тот край длugo препадал, бешедує Звонко, вони були запоставени и скорей вилівох, прето обчекованя по вілівох нэоптимистични. "По дзень нешка не достали зме кино хторе звалене у войни пред вецей як 20 роки, спрам того цо тэраз обчековац? Двацец роки зме не достали гевто цо зме дараз мали. Кед зме 1963. року мали кино можеце задумац яки валал бул напредни, а нешка не маме ані Дом культуры", гутори зоз огорченосцу. Заш лем живот муши исцдалей, валачане ше враца, ушлідзи санация, держава не шме заджмуриц на тот край. "Озда будзе шор же бі и ми пришли на шор", наздава ше Звонко. "Голем после вілівох?", питаме. "Голем после вілівох", заключуе.

**Ясенка Кордич
(на руски преложела
Вера Павлович)**

ПРЕСЛАВЕНИ ДЗЕНЬ РУСНАЦОХ У МИКЛОШЕВЦОХ БУЛО ШВЕТОЧНО

— З тей нагоди представена фотомонография „Жвератко нашей младосци” автора Дюри Лікара

Дзень Руснацох у Миклошевцах преславени 10. юния зоз шветочну академию у просторе Дружтвеного дома, котру организавала Рада рускай национальнай меншини Општини Томповци у сотрудніцтве зоз КУД „Яким Говля”, школярами основнай школы и Здруженъю женох.

На академії присутствовали Ядранка Голубич, тайомніца Жупанийскай скupштини як висланіца жупана Божи Галича, Томислав Паненич, начальнік Општини Томповци и його заменік Здравко Звонаріч, о. Яким Симунович, декан срімски и парох мікрошевски, Звонко Костелник, заступнік у Совету за национални меншини Рэспубліки Горватскай, представителька рускай национальнай меншини Осечко-бараньскай жупанії Агнетка Костелник Балатинац, Борис Бучко, заменік предсідателя координації Радох рускай национальнай меншини и другі госьцы.

Шветочносц запачала зоз интонованьем державнай гімні и шветочнай пісні „Браца Русини”, а потым при-

Агнетка Костелник Балатинац

сутних привітал Мирослав Лікар, предсідатель Општинской ради и заменік начальніка зоз шора рускай национальнай меншини, котры подзековал госцом же прішли возвеліца тото швето.

З пригодніма словамі швето повінчовали и Ядранка Голубич, о. Яким Симунович, Звонко Костелник и Томислав Паненич.

У першай часці програмы члени рецитаторскай секції КУДа „Яким Говля” виведли рецитал „По наших плodoх буду нас познац” преткани зоз шпіванкамі домашнай Женскай шпівацкой групі. Национальне швето була на-
года же бізме ше здогадли и значных рочніцох: 140 роки

од народзеня основнаположніка культурнай и просвітнай діяльносці у Мікрошевцах, учителя Якіма Костелника. Зоз тим запачала друга часці програмы котра предлужена з представяньнем дзеяўтай кніжкі Дюри Лікара „Жвератко нашей младосци” у віданю Основнай школы Чаковцы. Уводне слово о кніжкі дала Ксения Лікар младша, рецензію Маріі Папуговай пречитала учителька Леся Мудри, а о ей змисту бешедовал сам автор. Програму уподполніли школяре нізших класох Подручнай

xdfgdxfgxdfxggxddgdgdgxxdggdx

як прэглашэння „Обчай пучкей школы”, 55 рокі Матічнай школы Чаковцы и 150 роки

школы котры виучую мацерински язік зоз виводзеным драмскай сличкі „Дідо и цвікла” и чтаньем як власных, так и літературных творох бувших школярох.

Автор подзековал шыцким сотрудником котры помогли у наставаню кніжкі и подзелел прикладнікі госцом и публіки.

Конферансу водзели школяре Паула Поточки и Иван Лікар, а Здружене женох по-прихтало виставу ручных работах и рускага народнага облечива. После програмы прирхтани коктэль за шыцкіх присутніх.

Ядранка Голубич

Звонко Костелник

Ксения Лікар

ОТРИМАНА РОЧНА ВИБЕРАНКОВА СКУПШТИНА ДРУЖТВА „НАШО ДЗЕЦИ“

MИКЛОШЕВЦИ – На рочнай вибранковай скупштини Дружтва „Нашо дзечи“ котра отримана вчера за предсідательку по трэці раз ёдногласно выбрана Мария Папуга, учителька у пензії, за заменіцу Леся Мудры, за тайомніцу Віолета Гірьовати, а роботу касиркі як і по тэраз будзе окончаваць Мария Філіповіч.

Предсідателька Папугова здогадла у звіту о рочнай роботы же Дружтво уж 12 рокіў існуе у валале и за тот час организавала рижни культурны, забавны и спартски змісты за дзечы цо им и на далей будзе главна активносц. Вона по-дзековала шыцким членіцом

и сотрудникам котры помогли у роботы Дружтва виключно на добродзечнай основі и зоз нёвелькіма матерыялнімі средствамі котры добивали зоз буджету општини. Папугова тих так поволала шыцкіх засідзеніх же би ше уключали зоз дзечы до ба-вяноўцы (**играоніцы – не знаме іншак преложыц**) и креативнай роботні.

Скупштини присутствовали предсідатель Меснаго одбору Дюра Бики, начальнік Општини Томповцы Томіслав Паненіч и його заменік Мирослав Лікар котры потримали потерашню роботу и пажадали же би ше и на далей робело на хасен дзечох и валалу.

З нагоды Медзинароднаго

Участнікі на рочнай сходзі

дня фамелій школьнага ніз-ших класох Подручнай школы Міклошевцы ви-ведли кратшу програму за родичнох у котрой рецито-вали, шпівали и одбавели ёдну драмску сличку котру

порыхтала водітелька ба-вяноўцы Леся Мудры, а зоз дзечы виложела и рижны прикрасы и бависка цо их ведно вирабляли под час креативнай роботні.

Ксения Лікар

КНІЖКА ПОШВЕЦЕНА МІКЛОШЕВСКЕЙ МЛАДОСЦІ

Fотомонографія „Жвератко нашай младосці“, котра з друку вишла у маю того року, дзэвята по шоре кніжка міклошевскага учитеља у пензії Дюра Лікара. Понеже цали роботні вік препровадзел у родімым валале, автор назберал и зачувал велі роботы котры написали його школьнага и школьнага тэдышніх роботніх колегіньох Мариі Папуговай и супруги Ксениі. – Найкрасши памяткі у наших шэрцох ношіме зоз часу кед зме були школьнага” – записане на початку кніжкі и праве тата думка була водзазца у ёй наставав-нію. Хронологійно облапе-ни події вязаны за мікло-шевску младосць през длу-гокі час од приселеня ско-рэй веций як 160 рокіў та по нёшкі. На тот способ овиковічены успіхи школьнага рецитаторскай, лі-тературнай и фольклорно-

шпівацкай секціі. Богато ілюстравані бокі шведоча о красных памятках тэдыш-ніх и терашніх членох спом-нутих секцій котры на-ступали на численіх прес-лавох и манифестаціях ширцом бувшай и терашнай державі. У рецензіі учитељка Мария Папуга медзі іншим написала: „Як ре-цензент думаня сом же ав-тор Дюра Лікар и з тей нагоды подаровал вельку драгоценосць шыцкім Міклошевчаньем, а рускому на-роду най будзе на пощеш-нє же ё выдата на чесць ве-цейдэцнійовай роботы з дзечы, бо – „Дзечы наша радосць, наша краса и наша будучносць” ...

Зоз уводнага слова автора визначаюме:

– Жаданс мі же би кніжку пречитала цо веќше число терашніх и скорейшых школьнага, жительох з Міклошевцах, як і з других мес-тох, бо вона потвердзене

о нашым постаянно и дайс-твованю на добро нашаго народу. Тоты цо приду поза нас годні у ней найсць своіх найблізших, але и траси-рану дражку по хторей би требали предлужыц: шпівац, танцовац, писац и крашнє по рускі бешедо-вац.”

Кніжку у тиражу од 300 прикладнікох выдала Ос-новна школа Чаковцы, а друкавана ё двоязично – на рускім и горватскім языку. Зоз ёй выдаваньем означены 140 рокіў як нашо школы постали державні, 55 рокіў як установена Ма-тична школа у Чаковцах и 125 рокіў од народзеня учитеља Йоакіма Костелника. Друковане кніжкі морално и матерыяльно помогли: Ми-ністерства науки, образо-вання и спорту Рэспублікі Горватскай, Рада рускай національнай меншині Оп-штини Томповцы, Дружтво за рускі язык, культуру и

литературу Новы Сад, пред-ставнік Рускай національнай меншині гораду Загребу мр Ириней Мудры и по-дприємство „Агротоварнік“ Товарнік.

По тэраз були промоціі у рамікох преславі Општіні Томповцы у Матичнай школі у Чаковцах и у Подручнай школы у Міклошев-цах.

Ксения Лікар

АМБАСАДОР УКРАЇНИ У РЕПУБЛІКИ ГОРВАТСЬКЕЙ НАЦІИ ВЕЛ СОЮЗ РУСИНОХ РГ

Пияток, 20. юння 2014. року його екселенція амбасадор України у РГ, ведно зоз другим тайомніком амбасади України Ярославом Симоновим нащивели Союз Русинох РГ. Амбасадора дочекали и привітали предсідатель культуроуметніцких дружтвох, членох нашого Союзу: Желько Костелник, предсідатель КУД «Яким Гарди» зоз Петровцох, Мелания Пап, предсідателька КД Русинох и Українцох зоз Винковцох, Агнетка Балатинац, предсідателька КД Русинох Осиєку зоз Осиєку, Владо Русин, предсідатель КУД «Осиф Костелник» зоз Вуковару, Желько Лікар, предсідатель КУД «Яким Говля» зоз Миклошевцох, Зденко Бурчак, подпредсідатель Союзу Русинох РГ, Звонко Костелник, тайомнік Союзу Русинох РГ, Яким Ерделі, предсідатель Координації Руснацох у РГ, Маріяна Джуджар, тайомніца Рускей ради Вуковарско-срімській жупанії и главна и одвичательна редакторка інформованя у Союзу Русинох РГ Вера Павлович.

Амбасадор України у РГ щиро привітал шицких присутних и поінформовал авдиторию о актуальних збуваньох у України. По його словах, сценарий розтаргованя українського територијалного соверенитету з боку русийских сепаратистох у вельо чим ідентични сценарію хторе Горватска прецерпела початком дзеведзешватих рокех прешлого сточечя, кед, ще на територию Республики Горватской водзела. Отечественна война. Правда победзела у нас, та и у Укарїни будзе так.

Ідея зоз хтору русийски сепаратизем рушел на розединьоване и однімане українскей територијалней цалосци рушела зоз одщиپенъом Криму, а за Кримом єдней по єдней восточней обласци, же би ше на концу одняло пол держави. У України терашні обставини барз чежки, бо шицок пенеж преорентованы на военни цилі, шицки

други програми заварти. Нет пензї, соціялни даваня, скоро нічого. Велі людзе не знаю реални обставини. Сепаратисти ше занімаю зоз националну пиху, у восточных часцох жемі русийска держвана телевизия пушча пропаганду на хтору, нажаль, українски граждане нашедаю, але на концу шицко будзе як у Горватской, людски судьбы буду упрепасцени. Подобне як и у Горватской, дзе ше Серби у вельких местох як то Загреб и Риєка дораз уклопели до горватской держави, але страдали рурални штредки. На исти способ у тим зражено страци и Москва, але и Україна страци вельо того, у першим шоре людски животи. На щесце, Україна уж член численых медзинародных целох и швет нешка не таки яки бул под час Отечественей войны у Горватской, дзекуюци интернету и сучасней технології правда ше не може скрывац ані кус, але и українски противнік вельо моцнейши як то у свой час бул Міловіч и Сербія.

Цо ше дотика предсідательских виберанкох у України, велька ридкосць же би у першым виберанковым кругу по-бедзел ёден предсідательски кандидат, але тераз вельо лèгчайше. Зоз Русії прейг українскей граніці до вельких местох прешло коло 18.00020.000 воякох и чежко то ришиц без жертвовох. Предсідатель України отворел коридор за мирни виход русийских плаценікох зоз держави, але вони плацени 1000 долари по дню, а просекова плаца 400 долари мешачно. Криминали и наркоманс лем плячкаю и им у интересу же би зражене цо дужей потирвало. Медзинародна заєдніца уведла Русії санкції, же би застановела подполну войну. Кед би ше зражене предлужело, санкції буду моцнейши. Сами обласци Донецк и Луганск ёдна файта зависи под хтору ше скрива анексія Криму. Векшина жемох розуми же нешкайши часи без правилах, велі держави маю ище векши

dxfdxdfgfdgfdgfdg

проблеми (Южна Корея, Венецуела и други) и на швеце ёст велі места у хторих би жител€ лèгко могли принесц одлучене зоз 26% гласачох о одщиپеню, як то ше случело у Севастополю. На Криму людзом обецовани мед и мяеко, подзелены им и пасоши зоз хторима не можу путовац нігдзе окрем до Москви. Крим кождодньово траци и як туристична дестинація, там веций ніхто окрем Русох не лёстуе, а скорей терашніх збуваньох на Криму лётовало вельке число Українцох. На Криму живе и коло 33% кримских Татарох хтори ше проціва одщиپеню од України, але на жаль, там заварта остатня українска гімназія, уведзени русийски язік, меншински права за коло 25% Українцох на Криму не исную.

Звонко Костелник опитал ше яка ситуація у заходней України и Львове, на цо амбасадор одвітовал же там шицко сигурне, окрем єдногодвех местох. На питане чи ёст инфлациі и яки одношена на релациі еврогоівнія, достали зме інформацию же кед инфлациі ёст, вона ше віключно одноши на слабене гівні, а не евра. Терашні обставини таки и порушовач продукції тераз будзе война продукція. У зони шлебодней тарговини находзи ше и Україна, але Русія стасмни член Ради беспечносци и будзе чежко оз-

нова врациц Крим хтори одшипени без борбох. Реінтеграція дараз тирва барз дзлого, але нет жертвовох.

Пред Україну тераз и децентралізация. Як и у Горватской, виберане жупанох и водзене жупаниох будзе унапрямлене на локални уровень. Зоз тим предсідатель одпушуе свой скорейши вертикальны права, а и пенеж зоз держави постане децентралізовані. Україну найбаржай потримую ЗАД, вони гарантії українскего мира, бо ше по америцким розказу Україна по розпаданю одрекла свойого нуклеарного оружия на хасен Москви. Под час Ющенка Україна прегваряла о уходу до НАТА, теди то було значне пре Крим, а тераз тата опция несприяліва.

Нашо члены интересовали ше якей велькосци обласци залапени з военним зраженьем. Олександар Левченко потолковал же обласци Луганск и Донецк велькосци Панонской ровніни.

Заш лем Україна стабилна жем до хторей ше може путовац и пребывац без страху за живот. Тих дньох проглашene и примире, же би ше роздумало як далей и поробило на конечним змиройваню. Нашо потерашні сотрудніцтва ше предлужа и наздраваме ше же шицко престане и же мир и розум пре вежню предводніцтво.

Вера Павлович

КУД «ЯКИМ ГАРДИ» ОЗНАЧЕЛ ДЗЕНЬ РУСНАЦОХ ГОРОДУ ЗАГРЕБУ

Руски народни танци

На поволанку Представителя рускей националней меншини городу Загребу, пана Иринае Мудрого, 31. мая 2014. року КУД «Яким Гарди» зоз свою драмску секцию и фолклорним ансамблом, у просториох мадярского КУД "Ади Ендре" Загреб, подаровало шицким домашнім загребчаньем и госцом монодраму

«Ферко Мишканьов». Ансамбл одтанцоввал "Руски народни танци" и "Пастирски танци" и дуети А. Надь – Б. Коштутич и А. Надь – М. Вовк одшпивали два писны. После програми предложело ше зоз писнями за котри ше постарали члени оркестру КУД «Яким Гарди» зоз Петровцох.

Звонко Костелник, проф.

8. МЕДЗИНАРОДНА СМОТРА НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ ДАРДА 2014

Святочни дефиле през Дарду

На поволанку СКД «Просвіта» Загреб, пододбор Дарда, 27. юния 2014. року КУД «Яким Гарди» Петровци госцовало на 8. медзинароднай смотры националних меншинох Дарда 2014, котра ше отримує з нагоди дня Општини Дарда, а под покровительством Савиту за национални меншини

Республики Горватской, Осце-ко-барањской жупаниї и Општини Дарда. Од националних меншинох настепели: Бошняци зоз Дреновцох и Берчкай, Роми, Українци, Мадяре, Словаци, Руснаци и госцяющи ансамбл зоз Зомбара зоз Сербії.

Звонко Костелник, проф.

НАСТУП ПОДРОСТКУ КУД "ЯКИМ ГАРДИ" У СТАРИХ ЯНКОВЦОХ

Дзецински танци

Наймладша група КУД-а "Яким Гарди" з Петровцох, всботу 28. юния госцovalа у Старих Янковцох на дзециньской фольклорнай смотри у Стариx Янковцох.

Организатор Стретнуца Здружене за пестоване зви-чайох Мадярох зоз Стариx Янковцох. Нашо наймладши наступели зоз руским жридовим танцом хтори публика наградзела зоз вельким аплаузом почим зме були єдини госци нэмадярскаго по-

ходзеня, а окрем нас насту-пели мадярски КУД-и зоз Кородю, Маринцох и Стариx Янковцох.

Участвоване на таких Стрет-нуцох найлепши способ учения наших дзецеох о нацио-налним богатству нашого края и жеми у хторей окрем нашей националней меншини жиу и чуваю свой национални скарб, пестую свой язык, звичай и культуру и други национални меншини.

Марияна Джуджар

6. ВЕЧАР ЖРИДЛОВОГО ФОЛКЛОРУ У СВИНЯРЕВЦОХ

xdfxdgxdggd

У Свиняревцох 28. юния 2014. року отримана традицийна 6. по шоре манифестация жридовога фольклору, а организатор було домашнє КУД "Селячка слога" Свиняревци. После святочного отвераня манифестаций мали зме нагоду опатриц жридову танци и писні котри порихтали госцяющи амсамбли зоз Богдановцох, Петровцох, Сатница Дяковацкай, Лаповцох, Балской и Травнику зоз Босни и Герцеговини. КУД "Яким

Гарди" зоз Петровцох по перши раз наступело на тей манифестациї и успишно презентовало нашу культуру. Окрем писньох и танцох, дружтва представели и народне облечиво краю одкаль приходза. Атракция була и учасцаване конярских здру-женых зоз Вуковару, Богдановцох и Слаковцох. Посьле наступу ушлідзела вече-ра за шицких учащнікох и госцох манифестаций.

Звонко Костелник, проф.

ЗАКОНЧЕЛО 60. ШВЕТО КУЛТУРИ РУСИНОХ – УКРАЇНЦОХ СЛОВАЦКЕЙ У СВИДНІКУ

На 60. швету культуры у Свидніку од13-15. ЮНА 2014.РОКУ участвовал и Союз Русинох Републики Горватской зоз-своїма чланицами и то КУД, "Яким Грди" зоз Петровцох, КУД "Осиф Костелник" зоз Вуковару и КД Русинох зоз Винковцох.

Швето за Союзовцох зоз Горватской роспочало пияток у месце Сабинове коло Пряшова зоз полгодзинову програму наших ансамблох зоз Петровцох, Вуковару и Винковцох на фестивалу фолклора з нагоди дня места Сабинова. Пред велькошилесну публику Союзовци зацікавели патрачох зоз свою прохраму на котру публика непреривно кляпкала на нашо танци и писнї котри виводзели нашо ансамбли. После вечери домашнї нас випровадзели до Свидніку.

Перши дзень манифестації у Свидніку отримани веций програми и то: мальованя на асвалту — дзецински конкурс, школа народного танцу, округли стол українских писательох у Поддуклянскай бібліотеки а у музею українскай культуры у Свидніку отворена вистава малюнкох Станислава Станкоція, академского маляра, а у предлуженю виведзена драма Тараса Шевченка Назар Стодоля", у виводзеню драмскаго колектива 'з Ряшова.

Всаботу дополадня отримане зашедане Предсідательства Шветовей федерації українских лемковских организаций (СФУЛО), под предшедованьем ей предсдагельки Софії Фединей. у числь роботи участвовала и делегация Союзу Русинох Републики Горватской зоз Вуковару

Програма под назву " Ми єдна велька родзина" роспачала ше прохрама дзецинских ансамблох зоз Словакей. После дзецах наступели у програми шицки ансамбли котры по терас наступали на швету культуры, "Радосц стретнуца" наступ домашніх и госьцуючих ансамблох, а прохрама "Радосц нашого шерца" пошвецена була найлепшим шпивачом швета культуры, програма "Одкаль до нас госци пришли" на котрой помедзи Україну, Польську и Латвию, Словаку наступели и маматере зоз Горватской и то зоз Рускима танцами Петровчане, Вуковар ше представел зоз танцом Увианец, а Винковцы ше представели зоз писню "Орали би штири волки орали" На Фестивалу наступела и шпивачка Ана Римар з Нового Саду, котра одшпивала два шпиванки - „Кед би чарни очка" и .. При старей студн"

Недзельова програма роспачала зоз Службу божую у храме св. Параскеви у Сканзену, а у музею народней архітектуры отримана Етнографично-фолклорна програма"Жатва мила жатва"

Програма ше наставела зоз концертом духовней музыки у виводзеню хора зоз Кошицох.

Прохрама "Славиме" отримана зоз найкрашима домашнім и госьцуючими ансамблеми мези котрима було и КУД "Яким Гарди" зоз Петровцох, коре ше представело зоз Пастирскими танцами. Н аконцу манифестації наступели и вокально -инструментални ансамбл "Примаки" зоз Польской

Звонко Костелник

Дзецински танцы

Дзецински танцы

Дзецински танцы

ПЕРША ПРИЧАСЦ У ОСИЄКУ

Хана Пешо (у штредку) зоз свою родзину и приятелями

Yгрекокатоліцкай церкви Христа Царя у Осиєку, 25. мая 2014. року отримана перша при-

часц.

Першопрочашніца була Хана Пешо з Неметину, а шицки вирни з окремну радосцу до-

Хана Пешо

окреме святочна и радосна подія за кожного парохияна.

После Служби Божей, Хана з другими дзецими парохияном порихтала кратку програму, а за виказани труд и окремни талант у шпиваню, була наградзена з моцним аплаузом и винчованкамі.

Попри дарункох котры ёй принесли приятеле и родзина, окреме значны дарунок достала ад шетрох Василиянкох. Була то Біблія котра вериме, будзе Хані кождодніово при руки за читане и на помоц у дальшим християнским живоце.

Агнетка Балатинац
Фото: А. Балатинац

ПЕРША ПРИЧАСЦ У ПЕТРОВЦОХ

fgfhhgffghgfghfg

Tого року у Петровцах по перши раз Св. Причасты прыяло двойю дзеци, хлапец Михаэл Бурчак и дзивче Лорена Медесши. За туту нагоду рыхтали ше вони през цали рок. Трудзели ше порядно ходзіц на нэдзельово служби, були шорови каждого пондзелку на парохияльнай вironауки. Велью содергай, красни дожыца дзелюць з другими дзецими свойого возросту, а вец прышол час по перши раз клекнуч и обавиц св. Споведз. На тот крачай провадзели их іх наймилши и найбліші

зоз фамелій так уж як тому шор, а на сам дзень першой Св. Причасты, 25. маю зоз запалену швичку у руки спомедзи шицких причашнікох, потым як паноцец вихлашэл: „Зоз страхом Божім и з виру приступце“, стали вони перши и по прэшираз до шора за Св. Причасты.

Нашим тогорочным першопрочашніком, як и шицким зоз других наших парохий жадаме велью благослову, дзецинскай радосци, и успіху ў іх живоце.

о. Владимир Седлак

ПЕРША ПРИЧАСЦ У ВУКОВАРЕ

Yуковарскай грекокатоліцкай церкви Христа Царя першай нэдзелі юния мешаца першу причасц прияли лём двоме першопрочашнікі, и то двоме хлапцы, Леон Мудры и Марко Пепчак. За першу причасц малих Вуковарча-

ньох рыхтала их часна шестра Неократія. По законченю святей Служби Божей першопрочашнікі достали и потвердзеня на здогадоване до уводзеня Святей тайни причасци.

Вера Павлович

fgfghfghfghfghfg

БАСНИ ЗА МЛАДЕЖ И ОДРОСНУТИХ ЕГ'ЗОТИЧНА ПТИЦА, ТИГ'ЕР И ЛУКАВА ЛІШКА

Yеднен зоо-загради животині водзели таку бешеду:

— Я ёдна винімково красна и ридка ег'зотична птица з Южной Америки, точношье зоз Бразилу! На спрэводзку ме влапели професийни ловаре на птицы, зоз допомогу галова за птици, а потым ме предали и випоручели до Европы, до тей зоо-загради — з огорченем у гласу гварела тата птица.

— Я походзім з Азії, а тиж ме влапели професийни ловаре, на такі способ же викопали вельку дзіру и закрили ю зоз конарами и лісцом, а я бул неосторожны и препаднул сом до дзіри, а потым ме запарлы до велькай кліткі, пре-

дали за красни пенёж и випоручели до Европы, до тей зоо-загради — не скривал свой огорчен тиг'ер.

— Я лішка зоз Канады и нароком сом допущела же би ме влапели и випоручели до даякей зоо-загради! — гварела лішка.

— Пречо? — не могли ше начудовац птица з Южной Америки и тиг'ер з Азії.

— Прето же ме почали сцискац роки и вше чежше сом могла обезпечиц по-ряднє ёдзен! Ту, у тей зоо-загради, о мене ше стараю ветеринар и роботніки зоо-загради, мам пояднне ёдзене, а гушицкому тому часто ме обиходза дзеци и други нащывителе и нігда сом не осамена и нігда ми не допіто — гварела

през шміх лукава лішка.

ПОУКА: Хто ше остатні шмее — наслад-ше ше шмее.

Яким Пушкаш

ЗДОГАДОВАНЯ

Здогадуем ше предней хижи и святых сликох на предку у чоле.

Червеного руского партка зоз широким на червено вітканіма смугами.

Посцелі на корункох вимальовані з червенима маками.

Руского пеца и лавки...
Годзини на муре з кулями.
Велькай ноци кед зме дзівки облівали.

Здогадуем ше Русадльох,
капури кед зме квицели.
Дзвона петровскага, писні и шпіванкі рускей, нашей шмати.

Здогадуем ше тебе валалу,
церкви нашей, стойш на штредку
валала, як мац з веліма дзецими, отвореных дзверах, розшигела ши руки, и шицких виташ.

Я мац ваша, и шматка ваша ту будзце Руснаци.

МОЯ УНУКА

Моя унuka
як бабка очи ма,
вечар кед ідзе спац
бабку вше облапя,
а рано кед стане
заш ше лем на ню
припатра.

Ей очи белави
як квиток органі
вше лем нашмеляни.
През дзень ше бави,
бависка розруца,
а вечар кед ідзе спац
цала є горуца.
Вона одо мне далеко
бива.

Рано кед станем
през облак єй, зоз зарю
слунка,
поцилунок свой посылам.

Мац

мац ставала рано
док слунко не вишло
замишела хлебик
позаметала двор и на драже
и други роботи
швидко поробела

чи дакеди рано
на себе думала
чи свой жуляви руки
закруцала

з бешеду любови
ховала дзеци
ніч не пригваряла
вше ше лем
старала буц
тото ѿ є
ци ёй Бог даровал
буц жена и мац

ніч ше не питала
жадала
жиц и презиц
як найлепшне зна
и може
ёдна мац

СТАРА ВИШНЯ

У дворе зме ёдну
стару вишню мали,
правела нам хладок,
та зме уживали.

Под ню сом вельку
гомбалку мала,
ту сом ше з унуком
крашнє колімбала.

Война проців мира
барз ше розбешнела,
бомба нашу вишню
барз чежко ранела.

Вец зме з дому пошли
бо зме пойсц мушели,
ранету зме вишню
саму охабели.

Седем длуги роки
вона сциха прела,
и ёдного дня ше
цалком осушела.

Два вишні шестрички
сами ше пошли,
кед зме дому пришли
та нас дочекали.

Тераз облапени
плоди нам даваю,
на нашу нас стару
вишню здогадаю.

Любица Гаргай

Мелания Пап

Звонко Барна

ТИДЗЕНЬ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ПРИМОРСКО-ГОРАНСКЕЙ ЖУПАНИЈ

Тидзень культуры Русинох и Українцох у Приморско-горанской жупанији того року почал у духу приріхтовання визначавона 10рочніци од сновання Дружтва "Рушняк". Тидзень скорей мали зме 20минутову емисию на ТВ Риєка, дзе зме представели наша Дружтво и збуваня хтори ушлідза. На тот спосаб зме достала медийну потримовку телевізії и радиа, хтори нас уведли до са-мей, дзевятае по шоре културней манифестації хтора ше того року отримовала од 5. по 16. мая.

Програма почала зоз отве-ральнем подобовей вистави руских и українских пейза-жох Владимира Провчия у клубу "Сущана" у Риєки. У тей красней и велькай галер-ри маляр ше перши раз ука-зал, а вистава заварта 13. мая.

Друга вистава, зоз котру ше штврто члени подобовей секції дружтва "Рушняк" представели публики (Мирта Блажевич, Грациано Легович, Владимир Провчич и Милица Спинич) отворена 9. мая на 19 годзин у читальні Город-скай бібліотеки на Корзу. Мотивы малюнкох различны од автора по автора, так же представени морски мотивы, стара Риска, стари хижи и портреты у акварелу, акрилу и других технікох. Вистава була отворена по 19. мая.

У "Матки пенсіонерох ПГЖ" 12. мая отворена вистава Владимира Провчия зоз україн-скими мотивами, а ушлідзела

Учашніки Манифестації на Корзу, Риєка

и дводніова подобова ро-ботня под менторством В. Провчия, а преширена зоз преподаваньем о Тарасови Шевченкови, з нагоди 200-рочніци народзеня значного українскога поети и маляра. Теды и представени копії Шевченковых млярских ділох и прочитані його писні, през хтори ше чувствує моцни дом-ловоби дух. Вистава у Матки пенсіонерох осталася адкрита по 26. мая.

Шеснастого мая у Риєки до-чекані госци — учашніки културней манифестації, а то було КУД "Осиф Костелник" з Вуковару, зоз своіма 20 членами, а окремну чесц зоз

своім приходом указала нам и предсідателька Союзу Русинох РГ Дубравка Рашильянин. У Матульох, дзе ансамбл зоз Вуковару бул змесцены, шпивало ше руски и україн-ски шпиванки до позних ноц-них годзинах, цо бул увод до главных збуваньох на ри-ецким Корзу цеком 17. мая. Шветочны дефиле учашнікох програмы рушел од фонтані Кавасаки по "Тисак" дзе ше грало, шпивало, а боме и за-танцовало. У медзичаше по-збераней публики кухарки КД "Рушняк" дзелели порихтани руски ёда и колачи, а найзаслужнейши за то були Веря Провчич и Ана Голик. Окрем Риєчаньох виривки концерту на Корзу патрели и туристи зоз Англії, Голанд-ї, Немецкей, та аж и зоз Бразилу. Неридки були и питація о нас — хто зме, откадз зме, яка наша прешосц и народне облечиво у котрим танечніки були облечени, а того року то були танцы зоз Буковини.

На 20 годзин вечар у "Матки пенсіонерох" порихтани ца-ловечарши концерт хтори зоз привітними словами от-ворел домашні Дружтва Рушняк Владимир Провчич, а шиц-ких присутніх привітала и предсідателька Союзу Русинох РГ Дубравка Рашильянин, хтора наглашала значене

сотрудніцтва медзі членами Союзу, а о історії КУД "Осиф Костелник" бешедо-валла Любіца Гаргай. Тема була и плановане означаване Дня Руснацох у РГ. Богата програма прилапена зоз щи-рима аплаузами. КУД "Осиф Костелник" трэци раз учас-твовал на нашей манифес-тациі и на окремы способ указали богатство нашей н-материяльней культуры. През 9 роки числені Дружтва з нашей жемі и иножемства вжали учасц на нашей мани-фестації. Того року у Кніжки упечаткох медзі иншим ос-тала записане:

"Прекрашнє. То знаце и може лем Ви", Штефица Хор-ват, Українка.

"Госцюване було успишне. Мали зме прекрасни наступ на Корзу, думаме же би тре-бalo буц веций таких мани-фестаціох хтори помагаю зачуване ідентитету Русна-цох на тих просторах", Владо Русин, предсідатель КУД "Осиф Костелник" зоз Ву-ковару.

"Од шерца жадам ище велі таки манифестації и ище велі вистави", предсідатель-ка Союзу Русинох РГ Дуб-равка Рашильянин.

Остава нам лем надополніц: "На славу и чесц нашему на-роду!"

Владимир Провчич

Отверане вистави Подобовей секції Дружтва у Городской бібліотеки у Риєки

ПЕТРОВСКИ ДЗВОН ЗАДЗВОНЄЛ 41. РАЗ

КУД «Яким Гарди» Петровци

Под високим покровительством Совиту за национални меншини РГ и з финансийну потримовку Вуковарско-сримской жупаниї и Општини Богдановци, а у організації Союзу Русинох РГ и КУД «Яким Гарди» з Петровцох, внедзело пополадню, 8. юния, вельочисленім патрачом представіли ше культурно-уметніцкі дружтва, члени Созюу Русинох РГ, та госьцующы ансамблі з Янковцох, Петровцох, Винковцох и Рэспубліки Славацкай.

По интонованню гімні Рэспубліки Горватскай и швейточней пісні Руснацох РГ, котры одшпівала хлопска група КУД-а «Яким Гарди» з Петровцох, присутних прывітала предсідателька Союзу Русинох РГ Дубравка Рашиянін, наглашуюци же то перши «Петровски дзвон» котры ше отримус у Европі. Понеже Горватска тераз

член Европскай унії, та вец и «Дзвон», шлідом того, ма таку значносць. Присутных прывітал и вісланік жупана ВСЖ, под'жупан Дъордье Чурчич, начальнік Општіни Богдановци Юрай Михайлівич, та вісланік городона-чалніка гораду Дякова, пред-сідатель МО Пишкоревци, Златко Мезеі. Як вісланік крижевского владики бул мр сц. Владимир Седлак, парох грекокатоліцкай парохіі з Петровцох, а були присутні и заменікове начальнікох Општіни Богдановци, Марио Павлович и Ярослав Меде-ши, як и предсідателье наших культурных дружтвах.

«Дзвон» уж традицыйно отворел Михал Голік з пісню «Петровски дзвон», а пра-вадзела го хлопска група КУД-а «Яким Гарди» и здру-жени петровско-осецкі ор-кестер.

З венчиком народных танцах, культурно-музычну творчосц

Дружтво «Руснак»

Руснацох РГ запачала КУД «Яким Гарди» з Петровцох, а предлужело КД Руснацох з Винковцох зоз трома шпіванкамі под рукаводзенем Зорана Циковца и у провадзеню Анастазії Коняревич на гармо-ники. У духу медзинаціонального сотрудніцтва шлідуюци наступели гості зоз Старых Янковцох з мадярскими танцаами. Хор КУД-а Руснацох з Осиеску, под рукаводзенем Огнена Здравковича и з пра-вадзенем тамбурового ор-

кестру виведли венчик наших русских валцeroх, док ше КУД «Осіф Костелник» з Вуковару представело зоз фольклорну и хорску секцію. Од хорских наступох може-буц праве КД Русинох и Ук-раінцох «Каліна» з Риески мали найупечатлівши наступ. Вони одшпівали венчик рус-ких и украінських шпіванкох, а як остатню за наступ ви-брали шпіванку «Чорна» з котру, ведно зоз солістом Аленом Поличом, освоеіли

КД Руснацох Винковци

КУД Янковцы-Стары Янковцы

КУД Руснацох Осиеск

КУД «Осиф Костелник» Вуковар – хор

КД Русинох и Українцох «Каліна» Риєка зоз Аленом Поличом

Крпатянє – Республика Словака

КД «Рускиня и Руснак» Загреб

перше место на Мелодийох Истри и Кварнеру. То шпиванка котра ма елементи чакавскога диялекту але и українски слова, та близме могли повесц же симбиоза различносци зна вивитриц цикаву сценску и музичну презентацию котра може, як у їх случаю, принесц аж и перше место.

КУД «Яким Гарди» наступело, як ше годно видзиц, на три заводи. Дзешка у штредку манифестаций презентовали венчик пастирских танцох котри з боку патрачох барз добре прияти. КУД

«Яким Гарди» хвильково и нашо наймасовнейше дружтво що ше дотика шицких секцийох, а за похваліц веліх младих котри ше уключели до фолклорней секції. Була права радосц за очи патриц полну бину танцошох у хвилькох кед векшина дружтвох, що пре асимилацию, що пре невигодну наталитетну карту нашого етносу, стагниую. Дует Гнатко – Мудри з КУД «Рускиня и Руснак» зоз Загребу одшпивали шпиванки «Били оргони» и «Чијо то дзивчатко», а вец ше представило КУД «Етно голу-

блица» з Винковцох, з горватскими танцами и шпиванками. КУД «Яким Говля» з Миклошевцох представляла женска шпивацка група котра одшпивала венчик руских шпиванкох под руководством Ани Бучко, а Дружтво «Руснак» котре єдине од руских дружтвох не член Союзу Руснацох РГ, але як дружтво котре пестує руску культуру, и котре поволане на тото швето рускей творчосци, наступело з двома шпиванками у барз успешним вецейгласним шпиваню.

После ніх наступело дружтво «Карпатянє» зоз Словакьей, котре указало лем часц свойого репертоару, бо истого вечара отримовали и цаловечарши концерт.

Як цукер на концу, знова на сцену вишли танцоше КУД «Яким Гарди» з Петровцох и на ноги подзвигли одушевених патрачох кед затанцовали Гопак.

Конферансу водзели Виолетта Мазур и Даниэл Вашаш.

Агнетка Балатинац
Фото: А.Балатинац

КУД «Етно голубица» Винковци

КУД «Яким Говля» Миклошевци

ВИСТАВА ВЛАДИМИРА ПРОВЧИЯ І ПРОМОЦІЯ КНІЖКОХ

Владимир Провчі, Дубравка Рашлянін і Звонко Костелник

fcfgfchfcg

Торгочни "Петровски дзвон" почал "дзвоніц" 07. юния уж споза 17,00 годзин. "Дзвонел" вон дзешка знука, у души, у кождей особи хтора ше у тот час, лябо як домашні, лябо як госьць нашла у Петровцах. Тота 41. манифестация культуры Русинох Республики Горватской отримана под покровительством Совету за национални меншини РГ, зоз финансийну потримовку Вуковарско-сримскай жупаниі и Општини Богдановци, а з нагоди 165. роцніцы рускай школы у Петровцах и 110. роки ідилскаго венцу "З мойого валала" Гавриїла Костельника.

У Етнографскай збирки, на 18,30 годзин одбуло ше отверане Самостойней вистави пейзажох Владимира Провчия. Шыцкіх присутніх привітала предсідателька Союзу Русинох РГ Дубравка Рашлянін, а вец слово вжал ав-

тор вистави Владимир Провчі.

Владимир Провчі народзены 15. юния 1946. року у Мікловічох. Закончел Бізшу медыцинскую школу, цали роботні вік робел у сопім фаху, а тераз є у пензії. Гоч цали живот мал схопносцы за маўловане, у тим фаху почал ше школовац 2001. року у прыватных школах першэ у Риекі и Опатії, а вец у Салцбургу, дзе и дипломовал. По тераз викладал по рижних местах у нашей жемі, а и споза ёй граніцох, у Сербії, Словачкай, Украіні и Австрыі. То була йога 121. самостойна вистава. У технікі акріл на платнуну були виложні 27 малюнкі. На малюнкох мотыві пейзажох и старых хижох, а находза ше у овалним кругу. Споза себе ма велі малюнкі хтори, як гвары, малює вноци. Кед през дзень одробі свой кожадоньво обовязкі, вец уходзи до цал-

ком другого швета и свой чувства преноши на платно. Сам гвари же маляре велью раз даю видза іншак як други людзе. Тота його робота неридко тирва и по сами ранши годзини. Верим же кожде хто видзел його виставу, зоз ней не пошол істи, але збогацени.

У рамікох "Петровскаго дзвону", споза вистави, на 19,00 годзин отримана промоція кніжкох хторы видал Союз у прешлым року, а то літопис "Думки з Дунаю" число 15, групи авторох и "Нам вше криза и рецесія" Йоакіма Пушкаша. О обідвах кніжкох бешедовала редакторка Вера Павлович. "Думки з Дунаю" групи авторох, подзелены по темох. У тим 15. чишло ёст шейц розличны темы: Дружтво и политика; Культура и просвіта; Літаратура; История и сучасносці; Зоз духовнаго жыця; Хлеб наш насущны

(темы з польпривреды). Редакторка ше наздава же у кніжкі ёст за каждого голем дацо цікаве.

Понеже автор Йоакім Пушкаш не был присутніна на промоції своій кніжкі, редакторка гварела даскелью його біографскі податкі, гоч вон читачом уж познаты, понеже му то друга кніжка гуморескох. Сами гуморескі у кніжкі подзелены до трох часцох: 1) Гумор на свой и цудзі рахунок, 2) Гумор о Петровцах и 3) Споведз ёданого пенсіонера. Вірівок зоз гуморескі "Як гдовица Магда и я за Валентиново одруцовали шніг" прочытала Агнетка Костелник Балтинац. Обидва кіжкі друкованы зоз финансийну потримовку Совету за национални меншини Республики Горватской.

Любіца Гаргай

На промоції А.К. Балатинац и В. Павлович

vghvghjhjhvjvhghj

ШВЕТОЧНИ КОНЦЕРТ АНСАМБЛА КАРПАТЯНИН ЗОЗ ПРЕШОВА И ШПИВАЦКЕЙ ГРУПИ ПОЛЯНА ЗОЗ КОШИЦОХ

Kоруна тогорочного штерацца первого "Петровского дзвона" был нѣдзельови цаловечарши концерт ансамбла "Карпатянин" зоз Прешова и шпивацкай групи "Поляна" зоз Кошицох. Осмого юния на 21 годзин вечар, на самим завераню "Петровского дзвона," у преполней сали Дома культуры у Петровцах домашнї и госци мали нагоду уживац у прекрасним концерту

вредних аматерах зоз Словакцей, котри ше представили зоз танцами и писнями. Ансамбл роби при Союзу Русинох-Українцох Республики Словакцей у Прешове. Од самого початок роботи 1959. року по нѣшкі зазначали барз вельки успіхи котри зме мали нагоду видзиць на цаловечаршим концерту и то у танцох "Баєровски дупані", "Маковицка полка", "Свадзебни обычай", "При-

dxfgdxfgxdgfd

dxfgdxfgxdgfd

данци" и "Ярабинска крущења". Красу хлопского шпивання указала нам хлопска шпивацка група основана 1996. року и роби у Кошицох при Союзу Русинох-Українцох Республики Словакцей. Представела нам ше зоз писнями: "Поляна, поляна", "Ей над валалом", "Чий то ко-нічки", "Мам фраїра", "Добри же ми добри", "Засадил лем черешенку", "Мисячок зайде"

и други писні. Окром же наисце публика уживала у шветочним концерту котри виведли госциющи ансамбли, вешеле ше предужело и на вечери у Соколани. За писню и танец за шицких присутних постарашили ше и домашнї и госци покля нѣ мушели рушиць на драгу дому.

Звонко Костелник, проф.

У РАМИКОХ ТОГОРОЧНОГО ПЕТРОВСКОГО ДЗВОНА, ЗРУБАНЕ «МАЙСКЕ ДРЕВО» У АМФИТЕАТРУ ПРИ ДОМЕ КУЛТУРИ

Рубане маялосу

Hайциавши обичай Петровчанъюх котри ше ище затримал медзи нами то «Майске древо» або «Маялос». Його обовязково закоповали хлапцы

у позніх ноцініх годзінох з 31. апраля на 1. май, мож повесці аж над раном кед шицки шпя, пред хижі своїх дзвікох. Древо мушело буць цо висше и на нъго ше вязало

вишивани ручнік и фляшу паленки. «Май» ше нѣ закоповало кождэй дзвікі, лем тей котра мала легіння або за хтору легіньово шерцо плакало. На такі способ ше указовали на любов гу тей дзвікі. Першого рана у маю дзвікі кед обачела же ей закопане «Майске древо» була дружна догвариць рубане. Зрубоване звичайно було остатньюго дня у маю мешацу. Легінє котри закопали древо були дружни и рубаць древо. Дзвічата и легінє пооблекали ше до найкрасшого народного облечива, а дзвікі пред чиу хижу бул закопани «Маялос» понукала зоз кот-

лачами и зоз пицом шицких присутних, домашнїх и гостіох. Тот легінь котри зрубал «Май» бул легінь тей дзвікі. Кед древо падало було барз весело и шицки були радосни же дознали котра ше пара на єшень побере. Тиж так и родичи були щешліви бо дознали хто будзе будуци жець. Того року туту традицию 6. юния предужели члени КУД-а "Яким Гарди" зоз Петровцах у рамикох Петровского дзвона, та ше наздаваме же и тот наш обичай будзе традицийни под час Дзвона.

Звонко Костелник, проф.

КУД "ОСИФ КОСТЕЛНИК" У РИЄКИ

cfgfcghcfghf

Kультурне дружтво Ру-
синах и Українцох
Приморсько-Горанськай
жупанії "Рушняк" організо-
вал тидзень культури Русинах
и Українцох Приморсько-Го-
ранськай жупанії. Тоти події
тирвали од 09. по 18. май
2014. року. За тот час отри-
мовали ше подобово вистави,
подобово роботні за од-
роснутих и преподаваня. За
суботу 17. май дополадня
була запланована культурно-
уметніцка програма на ри-
єцким корзу, а за вечар ца-

ловечарши концерт. За туто
часць поволанка предсідателя
дружтва "Рушняк" Владимира
Провчия сцигla на адресу
КУДа "Осиф Костелник",
хтору ше дзечнє прилапело.
Понеже драга по Риєку да-
леска, на драгу ше зоз Вуко-
вару рушело пияток 16. мая
на осем годзин рано. Було
то мудре одлучене, бо ше
нігдзе не понагляло, а заш
ше сцигло на час. Нашо до-
машні були Вера и Владимир
Провчи хтори нас и того
року крашне прияли и по-

госцели у своїм обисцу, у
Матульох, на чим им и на
тот завод дзекусем. Як то
було и плановане, 17. мая
нашо танечніки, шпиваче и
оркестер подпомогнути зоз
гудаками зоз сущедних дружтв
(Петровци и Осиек) презен-
ттовали нашу культуру на
риєцким корзу од 10,00 та
по 12,00 годзин. Домашнє
дружтво Рушняк порихтало
руски єда и давало на кош-
тovanе людзом хтори ше у
тот час там нашли. У Риєки
у тот істи час на корзу на-
ступели ище два здроженя з
цалком иншаким змістом и
шицкі мали патрачох, бо
каждого дацо иные цікави.
Гоч цали тот викенд бул барз
дижджовни у цалей нашей
жеми, заш лем под час на-
ступу на корзу хвиля була
красна.

Вечар на 20,00 годзин бул
цаловечарши концерт хтори
ше отримал у сали "Матки
пенzioneroх П'Ж". За ри-
єцкі условия було прекрасне
число патрачох хтори не
шпоровали ддані при аплаузу,
хтори кажду точку попро-
вадзел и даскелью раз.

cfgfcghcfghf

На самим початку тей ве-
чаршой программи предсідатель
Владимир Провчи привітал госцох и предсідательку Союзу Руснацох РГ
Дубравку Рашлянин. Потім предсідателька Союзу зоз свою бешеду дала велику
потримовку Дружтву "Руш-
няк" и упознала присутніх зоз нeschайшу ситуацию у
каждодньовим живоце Рус-
нацох у нашей жемі.

КУД "Осиф Костелник" Ву-
ковару зоз пар словами пред-
ставела поетеса Любіца Гар-
гай, а вец ше предлужело
зоз культурно-уметніцку про-
грамму. Дзівоцка танечна гру-
па у составе Вероніка Муд-
ри, Леона Бурчак, Міна Ди-
нич, Лора Дорогхазі, Марія
Русін и Елена Колчицкі, од-
танцовала пейц танци: "Чийо
же то волки", "Буковинска
полка", "Закарпатска полка",
"Увіванец" и "Сокальски".
Ветеране, Зденко Бурчак и
Таня Алерич одтацовали два
миніатури: "Буковински ве-
сильни" и "Несе Галя воду".
Шпивачка Едіна Бурчак од-
шпивала два шпиванки "Гоч
широки ярок" и "Преквітай,
преквітай", шпивачка Марія
Русін "Червени чижмочки",
а дует Бурчак-Русін "Чере-
шленко моя". Тамбурови ор-
кестер у составе Звонімир
Гарди, Зденко Данчо, Ми-
рослав и Мікола Дітко, Ма-
тей Бурчак и Звонко Еде-
лісікі хтори и руководзел з
исту, одграл три інструмен-
тали руских народных шпі-
ванкох.

На самим концу по вичераних
дарункох предсідатель ву-
коварскаго дружтва Владо
Русін подзековал домашнім
на поволанки и доложел же
окрем же зме Руснци, ми и
вуковарчанс та шицкі ведно
одшпивали шпиванку "Волєни
Вуковар" цо и публика зоз
свойма гласами потримала.

Любіца Гаргай

ПЕТРОВЧАНЕ НА БИНИ У ВУКОВАРЕ

В недзелю, 11. мая 2014. року, у помощніх простириях вуковарській грекокатоліцькій церкви Христа Царя, гостювало КУД "Яком Гарди" зоз Петровцах и то зоз двома комедіями. Програма почала на 15,00 годзин. На самим початку гостюх зоз Петровцах, а и домашніх патрачох, привітал предсідатель КУД "Осиф Костелник" Владо Русін и пожадал шицким же би ше крашнє чувствовали. Публіки даскељо слова гварел и режисер обидвох фалатох Томислав Рац, хтори обидва драмски фалати преложел и присподобел рускому языку.

Перше на сцену вишли млади аматере зоз представу под назву "Міністров син" по тексту Фадила Хаджича. У представі глумели: Боян Кошутич як миністер, Таня Гарди як Мелита, миністрова супруга, Кристиян Медеші як Роберт, миністров син, Мая Рац як Мая, миністрова дзівка, Денис Гарди як миністров непріпознати син Тоні, Тена Голік як миністрова тайомніца и Томислав Рац як Алберт, чловек хтори одховал миністрового непріпознатого сина. Було цикаво патриц як ше тоти млади глумци (гоч подаєдни за

zszsdszdf

собу маю вецейрочне іскусство на "дескох хтори живот знача") крашнє знаходза на сцени и приказую рижни призори зоз живота єдней високо рангованей и миністерскай фамелії хтора жис у страху пре можліви скандал хтори би ше могол случиц. На задовольство шицких, не приходзи до скандалу,

але шицко закончує у мире и щешліво.

Потим на сцену вишли петровски глумци зоз дугорочним глумецким іскусствітом, Владимир Дудаш и Иванка Колбас. О іх глумецких квалитетах не треба ніч окреме бешедовац, досц лем повесц іх мена и уж ше нагада же споза того може буц лем добре, або ище лепше виводзене. Вони одглумели дуокомедію Фадила Хаджича под назву "Пискаци жирички малженства". Владимир Дудаш глумел улогу супруга Михала Пол другого, а Иванка Колбас улогу супруги Ганчи Пол другойовей, обидвой зоз Пишкуревцах. У комедії приказали розход малженства кед су уж обидвой у старших роках. Прецо ше сцу розисц виноша пред судию (Томислав Рац), хтори ше находзи у публіки и ніч не бешедує, лем дзекеди при вигваряню бридкогих словох и подобного бие з млатком

же би ше то не слувало. Цала ситуація у тей судніці шмишна, но случело ше и цошка неплановане цо вірвало шицким присутним ище векши шміх, а то же ше судия у своїм бицу зоз млатком так занесол же ше му и сам млаток розпаднул. На плакатах ше, окрем глумецких, могло прочитац ище даскељо мена хтори зробеили технічни ствари хтори барз значни же би представа посцігла праве тово цо задумане. Сцену порихтал Миррослав Лехолат, музику Владимир Дудаш, ефекты Желько Костелник, костими Иванка Колбас, суплерки Ана Рац, Таня Гарди и Тена Голік, шветло Гора Костелник.

Вуковарска публіка, хторей з тей нагоди насправди було вельке число, барз крашнє прилапела и з моцним аплаузом наградзела труд шицких глумцах.

Любіца Гаргай

szdxdxdxg

**ПРЕДСТАВЯМЕ ВОДИТЕЛЬОХ ТАНЄЧНЕЙ СЕКЦІЇ КУД «О. КОСТЕЛНИК»
ЗОЗ ВУКОВАРУ ТАТ'ЯНУ АЛЕРИЧ И ЗДЕНКА БУРЧАКА**

ТАНЄЦ У ШЕРЦУ ОД МАЛЮЧКА

YКультурно-уметніцким дружтве "Осиф Костелник" у Вуковаре танєчна секция пущела глїбоки коренї. Вименьовали ше танєчніки, хореографове и водителє, але секция тирвала и тирва. Нешка у дружтве исную дзивацка танєчна секция и ветеранє. Водителє танєчней секции Тат'яна Алерич и Зденко Бурчак. Обидвойо и нешка танцую и на сцени виводза цикави мініятури, танци хтори танцує єден пар. Питали зме ше им як то випатра кед су сами на сцени и чи ше то розликує од масовних сценох. Обидвойо ше зложели же кед научиш добре танцевац у групи вец миниатура нїяки нє проблем, поготов же мож кед треба и дацо инпровизовац, а кед ше случи же даг'-дзе погришиш то нє видно так барз. До таких танцох чловек може баржей уткац самого себе, а часто потребне додац и елементи глуми. Думаю же миниатури нє за початнікох пре непушеноц и други нукашні страхи хтори початнік ма, та би то вец и публика почувствовала. Миниатури интресантни и танцошом и публики.

Тат'яна Алерич, дзивацкого презвиска Музичка, народзена 10. октября 1969. року у Козарцу при Пріедору (БиГ). Закончела Педаго'гійни факультет у Осиєку, роби як профессора у Винковацах, а жиє у Вуковаре. Одана є за Хотимира Алерича и маю двох синох, Филипа и Карла.

Зденко Бурчаков народзены 06. марта 1963. року у Вуковаре дзе и одроснул. Закончел Визшу поштанску школу, напрям телекомуникації, а роби у ГТ-у. Оже-

нети є зоз Едину и маю двойо дзеци Леону и Матея, и шицки су активни члени Дружтва.

И Тат'яна и Зденко танцую од малих ногах, та ния цо вони гваря о тих часах:

Тат'яна: Почала сом танцевац як штиорочне дзивчатко кед сом зоз фамелию жила у Трнopolю. Була сом наймладша и єдина така мала танєчница, бо други танєчники були седма або осма класа, а було и штредньошколцох. Понеже сом мала старших брата и шестру, вец сом зоз нїма почала и танцевац.

Зденко: Паметам кед сом почал танцевац, там початком 70-тих роках прешлого сторочя, було нам барз крашнє, було нас вельо, була гужва и було ше чежко уручц танцевац до першай постави. Требало ше вельо трудзиц, буц добри танцош и чекац же би дахто од старших одступел, та ти вец вошол на його место.

Прецо нешка танцуєце?

Тат'яна: Танцуем и нешка бо любим. Мала сом єдено кратше претаргнуце док мідзеци дацус нє одросли, а вец сом ше врацела. Младши син мі тиж єден час танцевал, але го други обовязки одведли од танцу. Танец ме ище вше трима и верим же ме будзе тримац док ме тримаю ноги и шерцо. Танци паметам за цали живот... Масу стварох зоз по тераз одтанцованих танцох можебуц ше и през роки страци, але гевто чувство хторе маш кед ше дружтво позбера, кед ше видзе на бину, кед проби, дружене зоз другима дружтвами, дефинитивно цошка

Татяна Алерич и Зденко Бурчак

ко це трима, ко це прицагує и чувствуєш ше вельо, вельо младше.

Зденко: Танцуем прето же то барз любим, то ме опушує и у танцу мам цалком іншаки бригі од тих кождоднівих. Ту ше чувствуєм як свой на своїм. Як и глумцом, и нам танєчніком дески вельо знача, войдзе ци до креви и вец чежко без того.

Дзе сце по тераз наступали и чи вам дацо остало у окремним паметаню?

Зденко: Наступал сом на веліх местох, а ния у остатній час видвоєл бим Марию Бистрицу, Риєку и Свиднік у Словачкей. Кажды наступ мацошка свойо окремне и кажды дацо значи.

Тат'яна: Паметам кед сом була така мала, шейсц-седем роки, теди на телевизії були такволані емисії "Знанє-иманє". Ми на єдней такей були госци у Ужицу и то за

мнє було цошка фантастичне. Теди нас знімали за телевизию, та зме танцували на адох, на спрудох, на полю... Мне то шицко було барз интересантне, бо у тот час у нашим краю нє було таких пейзажох. У остатнім періодзе окремни места ми исто тоти як и Зденкови.

Як то буц водитель секции?

Тат'яна: Буц водитель секции крашнє, гоч ше случую и таки моменти же ше муши водзиц рахунку о дисциплини, о триманю цела у танцу, дацди ше шмеееме, дацеди и скричиме, мушиме мерквонац на триманє, на поровнованє... Дзивки нам прекрасни. Знаю добре танцевац, лем им треба помогнуц же би и указали тото цо знаю, а же би указали цо знаю треба танец стилски вигладкац.

Зденко: Водитель єдней танєчней секции вельо чезше буц як цо танцевац, але

вельо лёгчайше кед то робя два особи. Значи, кед дацо як водітель погришиш, гришку преруциш на другого и ти вец нє виновати... (шміх) Найкрасше буц водітель кед шицко уshore. Хореограф одроби свойо (постави танци), а ми их вец зоз дзивчатми увежбуєме, прихтуєме за одредзени наступи, помагаме коло наступах, значи шицко гевто що потребне же би то добре випатрало. Шицко ведно одробюєме и видзи ше ми же то за тераз добре функцыонує.

Можеце даєден зоз танцах окреме видвоїц?

Зденко: Мне ше окреме начынка танец "Увиванец", вец "Гопак" що зме скорей мали и танцовали, а терз найновша миниатура "Несе Гала воду".

Тат'яна: Кажды танец, кед человек люби танцоца, красни на на свой способ. На ёдним треба вецей поробиц на стилу, у другим зашна фигурах, у трецим на крохайох итд. "Увиванец" красни танец, вец тот нови "Сокальски" тиж так барз интересантны. У каждого ёст дацо що окремне. Гоч танцуем миниатуры, волім танцы зоз веліма, мишанима параметрами, бо ту вец мож виводзич вшэліяки фигуры. Понеже ми у дружтве маме лем дзивчата, вец ше за ніх правя танци у хторих до вираженя приходза елеґанция рухомасци и стылски приказы на сцени.

Як ускладзуєце фамелию, работу, танец...

Тат'яна: Видзи ше ми же я то досц добро ускладзуем. У каждого слушаю, потребно

досц одреканя. Мам щесца же ме моя фамелия разуми и потримує, бо зохабиц дома трох хлопох дакеди и по три, штири дні нє барз ёдноставне, але удава нам ше якошк ускладзиц, так же не мам даяки окремни почекосци коло того.

Зденко: За тераз ідзе добре. Нажаль, жена ми нє роби, та вец досц того одроби по дому, та вец я мам вецей часу пошвециц ше моей велькай любови, танцу.

И Тат'яна и Зденко складаю ше же у Дружтве добра атмосфера, бо иснує сотрудніцтво од руководительства та по шицких членох. То ёдна мала громадка людзох хтори ше добре складаю и робя.

Цо ше дотика треми, гваря же ю углавним, меншу або векшу, маю пред каж-

дим наступом. Думаю же и треба мац трему, бо кед ёй нєт, вец ані нє раздумуеш о тим що робиш, та ши и нєодвичательни спрам того що робиш. Но заш лем, у хвильки кед почнє музика и кед це атмосфера танцу преважнє, вец вона нєстава, випарює. Таки тремово хвильки уствари побудзуюци, бо гледаю же би ши ше лёшпе концентровал на танец, або дацо инше що робиш.

И дацо за конец

Тат'яна: Кажде кто ма го лем кущик любови за даяку файту дружненя, най ше шмелю до того и уключи, та му и живот будзе збогаченши.

**Розгварку водзела
Любіца Гаргай**

АНСАМБЛ »КАЛІНА« - БОГАТИ У АКТИВНОСЦОХ

З концом яри и початком лётного периода ансамбл «Каліна» предложел зоз активносцами, достал вецей поволанки за наступи, а шицко ше одбувало у самим месце пребувания, у Риєки. З нагоди преславяня Дня Трсату, цали остатні тидзень мешаца априла отримовали ше концерты, вистави, вечари литератури и преподаваня. У Трсатской читальні 25. априла отримани цаловечарши концерт оркестру «Трсатска глауба» зоз госцами. Од госцох були поволаны солисти риєцкого театру Иван Племенити Зайц и ансамбл «Каліна». «Каліна» виведла пейц писні зоз свойого репертоару, єдна писня була виведзена у провадзеню дуйного оркестру «Трсатска глауба», за хтори водітель «Каліни» зробел аранжман и написал пар-

Наступ у Капуцинскай церкви у Риєки

титуру за цали оркестер, а оркестер по перши раз виводзел українску писню. Два дні познейшэ, 27. априла на 20,00 годзин отримани цаловечарши концерт у організації «Глаголияны» – Дружтва за виучоване старославянскай музыки и творчосци. Концерт *Kantate Glagoliana* отримани у Ка-

пуцинской церкви у Риєки – у церкви при «Жабиці» – централней автобуснай станіци. На концерту наступели познати наградзованыи риєцкі хоры: Єка Приморя, Хор младых Йосип Каплан, Риєцкі ораторийны хор Иван Матетич Роньгов и ансамбл «Каліна». Участнікі виведли по шейсц пис-

нї, а концерт бул организаваны у духу солидарносци зоз Україну.

Ище ёден наступ потребне видвоїц зоз других активносцох дружтва и ансамблу, и подаровац му два три виречения. То заедзіцки наступ Алена Поляча и «Каліни» на вельким гуманітарным концерту у Риєки за по-друга котри страдали у вільвох, за настрадали валали и людзох восточнай Славонії. На вельким гуманітарным концерту источашис организаваным у Загребе, Спліту и Риєки наступели велі познати шпиваче, хто-ри на тот способ дали свойо доприношене у заблерованю средствах за веліх хтори мушели напущиц свойо доми. Була то велька потреба, чесць и задовольство буц часць того концерту и гуманітарнай акції.

Славица Дудаш

ФЕСТИВАЛ ЦЕРКОВНЕЙ МУЗИКИ РУСНАЦОХ И УКРАЇНЦОХ ПРИМОРСКО-ГОРАНСКЕЙ ЖУПАНИЇ

Тогорочни Фестивал духовнай музыки отримани всботу, 24. мая, у церкви Успения Пресвятей Богородици у центру Риєки. У церкви св. Флорияна и Себастияна, Владимир Провчи виложел слики зоз сакральными мотивами. Вирніки мали нагоду чуц сакральни нашпиви у виводзеню хлопскаго хора Кирила и Методия зоз Загребу, хторы чишли 14 членох. Святу Службу Божу Ивана Златоустого на 17 годзин предводзел крижевски владика кир. Nikola

Кекич, ведно зоз марчанским архимандритом др Звонимиrom Куречичом и крижевским парохом о. Михайлom Симуновичом.

Владика кир. Кекич уж трэци раз служи святу Службу Божу у рамикох Фестиваля церковнай музыки. Церква велька и не могла ше пополніц цалком, предпоставяме же було коло 60 вирнікох. Зоз хлопским хором Кирила и Методия, чия найвекша часць шпивачох уж у роках, дириговал професор Игор Кос зоз Загребу.

Члени хору на вілету у Опатії, слатина

Владика зоз паноцами на Святей Служби Божей у Риєки

По законченю Служби Божей, на концертнай часці виведзены церковны шпиванкі Вербицкаго, Богданова и Бортянскаго. Шветочносцы з зубваня допринесли акустичны амбіент красней церкви, шветочны ризи нашаго преосвященаго владики кир. Николи Кекича и пароха крижевскаго о. Махайла Симуновича.

У кніжкі упечаткох остало записане: "Кед ше звуки штирогласовай Службы Божей злею зоз церковним амби-

ентом прекраснай Риєцкай церкви и кед попри того у неё дурка вельке и шире шерцо домашніх, можеме лем Богу подзековац на тим прекрасным дню у хторым ми мали, дробни, звичайни людзе мали вельке щесце участвовац", слова диригента загребскаго хору.

Сам владика у тей истей кніжкі написал: "У мене шицких нас од шерца дзекуєме".

Владимир Провчи

У РУСКИМ КЕРЕСТУРЕ ОТРИМАНА 53. "ЧЕРВЕНА РУЖА"

На поваланку Дома культуры зоз Рускаго Керестура на 53. Фестивал рускай культуры „Червена ружа”, 28. юния 2014. присутствовали и представнікі Союзу Русинох Рэспубліки Горватской, и то предсідателька Союзу Дубравка Рашлянін и аниматор культуры и в.д. секретар Союзу Звонко Костелник. У рамикох манифестацій, пятык 27. юния, отворена выставка графікох зоз цыклусу "Преплётані" Влады Нярадія, а после отверання выставі отримане и "Червене пупчэ" на котрим участвовал и дзецінски ансамбл зоз Міклошевцох. Отредзень, 28. юния, на 10,00 годзин отворени саям и отриманы турнір у шаху. Програма предлужена зоз шветочным концертом "На штред широкей ровнії", на котрим участвовали аматеры котры ше змагали за найкраши женски и хлопски глас, як и фольклорны ансамблі зоз Рускаго Керестура, Кули, Дюрдьова, Вербасу и Нового Саду, а после програмы отриманы "Естрадны концерт" Звонко Костелник, проф.

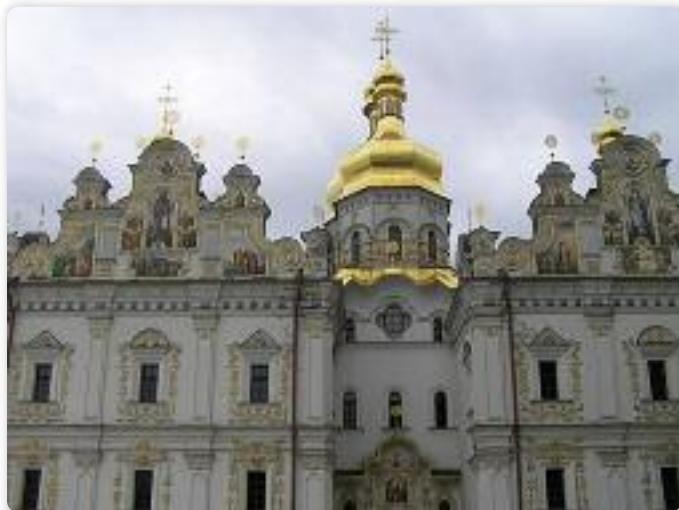

PUTEVIMA PREDAKA OD SLAVONIJE DO UKRAJINE

KIJEV - PEČERSKA LAVRA

Jedno od zanimljivijih mjesta koja smo posjetili na našem putovanju, sigurno je pečerska lavra u Kijevu, najstarije pravoslavno svetište Istočnih Slavena. Riječ pečera znači špilja, a lavra označava visoko pozicionirane pravoslavne manastire. Pečerska lavra nastala je 1051. godine, u slavno vrijeme Kijevske Rusi i vladavine kneza Jaroslava Mudrog, kada su opati Antonije i Teodizije naselili jednu od

špilja u brdu lavre. Opati su živjeli u spiljama potpuno odvojeni od ostalog svijeta, molili su i postili kako bi postigli potpunu koncentraciju i odvojili se od ovozemaljskog života. Stotine njihovih mumificiranih tijela nalazi se u Uspenskoj katedrali koja je u sklopu pečerske lavre. Uspenska katedrala nedavno je obnovljena jer je bila skoro potpuno srušena u 2. svj. ratu. Razaranje katedrale "nekim čudom" preživio je pozla-

dxfgxdxdg

ćeni, bočni ikonostas u koji je utrošeno 8 kg zlata.

U sklopu svetišta izgrađeno je 9 crkvi te toranj visine 96 m. Građen je od 1731. do 1745., i u to je vrijeme bio najveći samostalni zvonik na svijetu. Sastoji se od 4 kata koja se sužavaju i završavaju pozlaćenom kupolom. Na ulazu u lavru nalazi se crkva Svih svetih iz koje se ulazi u katakom-

be, kompleks uskih podzemnih hodnika. U katakombama se mogu vidjeti moštvi svetaca za koje se vjeruje da imaju iscjeliteljsku moć.

Danas je lavra pod zaštitom UNESCO-a te se ubraja u jedno od sedam turističkih čuda Ukrajine.

Slavica Čorak

szsdfsdf

szsdfsdf

sdfdfdgxdg

ЯК ПЕТРОВСКИ ЖЕНИ ЗАКОПАЛИ И ЗРУБАЛИ МАЙСКЕ ДРЕВО

Pоку 1966. у Петровцах ше случело цошка барз незвичайне: опрез хижи Янка Мудрого (старшого) на Поткучнице, члена котри вше бул порихтани за франту, майске древко закопали жени зоз сущедства! Таке дацо ше по теди у Петровцах нігда не случело, а боме ані познейше!

У екипи котра закопала и зрубала майске древко находзели ше: Ганя Буилова народзена Тот — Богмекова, Генка Гачова, Любіца Гардійова — Мишканьова, Мелетка Сабадашова — Гікова, Лела Цирбова и Зора Чаличова. Вони вноци пошли до леса, споза заградох на Поткучнице, выбрали и зрубали майске древко и потым го якошик з леса привлекли опрез Янчовей хижі! Медзитим, ніяк им ше не поспишело дзвигнуць го, та на концу до помоцы поволали и своїх хлопох!

А кед пришол час за зрубо-

ване майского древка, а то было остатней нідзелі у маю мешацу 1966. року, вец на туту незвичайну подію присла озда шицки людзе зоз Поткучнице, алє и други заинтересовані Петровчане, а

окреме то було интересантне дзецом и младежі. Тоти шейсць жени зоз Поткучнице перше кус-покус з ашовами и мотиками одкоповали майске древко (опятьце фотографию!), а у медзичаше

вельо танцвали и шпивали (на гармонікі им грав Владо Рускаї), а на концу го якошик и зрубали! Госцина и народне вешелё могли почаці!

Яким Пушкаш

ПИТА З ВИШНЯМИ

ЦЕСТО:

- 300 гр гладкей муки
- 150 гр маргарину
- 100 гр цукру
- 1 ванилийов цукер
- 1 пращок за печене
- 1 вайцо
- 1 ложка шметанки
- презели

ФИЛ:

- 450 гр вишні
- 250 мл сою зоз вишньох и вода
- 100 гр цукру
- 30 гр густину

1. Од муки, пращку за печене, ванилийового цукру, вайцох, шметанки и маргана

рину замишиц цесто. Кед же ше цесто барз труши додац ище ёдну ложичку шметанки и знова шицко ишце раз замишиц же би се зединело.

2. Готове цесто охабиц у змаржляку на 2-3 годзини же би ше сцисло и познейше лёгчайше розганяло.

3. У медзичаше порихтац філ.

4. Вишні пошикац и добре оцадзиц. До 250 мл чечносци (сок од вишньох + вода) додац цукер та заварии.

5. Густин розмишац з кус чечносци, та док ше сок превари додац розмишани густин и варіц на цихим огню

док ше не згушнє. На концу додац вишні и премишац.

6. Рерну зограц на 180°Ц.
7. Тепшу у хторей ше пита будзе печиц помасциц и посипац зоз презлами.

8. Цесто роздзеліц на два часци и обицва розогнац на велькосц тепши. Ёдну часц цеста положиц до тепши и знова го посипац зоз презлами. Понеже ше цесто досц труши, найлёгчайше го розогнац помедзі два масни папери за печене, та го так лёгчайше и преложиц до тепши.

9. Потым додац порихтани філ и прэйг нього положиц другу часц цеста.
10. Питу печиц на 180°Ц коло 35 минуты (док цесто не почервені).
11. Упечену питу посипац зоз мелким цукром.

Марияна Джуджар

КРАЛЬОВСКА РОШЛІНА - ШПАРГЛА

Шпаргла, у Горватской нова заградкарска рошліна хтора, правда, ище вше на малих поверхносцох и лем на дзепосдних местох, але помали меня звичайни вигляд хотарох. Яка же то рошліна и чом ше продукує? Шпаргла у своїй латинской назви *Asparagus officinalis* L. ноши два ознаки. Перша часц *Asparagus* то назва роду. Тота назва векшини людзом уж позната пре желену декоративну хижову рошліну виховийовану у черепчку, хтору познаме и наволуеме аспарагус. Декоративни аспарагус не наменены за конзумацию, гоч обидва рошліни припадаю до истога роду *Asparagus* и до ботаніцкей фамелії *Liliaceae*. Друга часц латинской назви шпаргли то *officinalis* и гутори о ліковитосци самей рошліни. Точна назва шпаргли спрам того бул бы ліковита шпаргла.

По животним циклусу, шпаргла спада до релативно малого числа вецейрочных заградкарских рошлінох. Кед ше ю планує продуковац, подзвигує ше вецейрочны насад, хторы на истей поверхносци остава до дзешец рокох. Обера ше, од трэцаго року та надалей, младніки хтори вяри вибиваю на поверхносц жеми зоз ризомах (подобно кореню), кед температури жеми порошню на понад 10 целзиюсово ступні. Тоты условия зявлюю ше од половки априла мешаца, а саме оберане ше предлужує до половки юния. У першым року после садзеня младніки ше не обераю, треба их пущиц найше розрошнюю и подпомагаю розвой кореня и ризома. У другім року можліве оберац младніки кратки час, найдлужей дзе-

шец дні, започинаюци од половки априла. После того пущи ше най ше младніки розвию до такволаней шпарожини, хтора по висини, а часточно и по випатрунку здабе на звичайне метлінче. Функция тей шпарожини же би асимилowała т.е. кончела фотосинтезу, а продукты фотосинтеза посылала до резервных органах попод жему – до ризомах. Ризоми служа за прежимоване и преживоване климатски неполовых периодах яки ше у наших краёх зявлюю вжиме. Вяри зоз пупчох на ризомах вибиваю нови младніки.

За подзвиговане насаду шпарглох потребне випродуковац расаду у контейнерох (то новши способ) або звичайни способ то продукция ёднорочного саднаго материялу – уж спомнутых ризомах. Шпаргла добре рошнє на алкалініх тлох, тлох лёгчайшай текстуры хтора не превлажна и збита. Лёгчайши тла ше преферирую прето же младніки лёгчайше и без деформаций вибиваю на поверхносц жеми. Ризоми ше засадзую на 15 см глібини, до ярчкох, нагартаю ше зоз ценким слойом жеми, тельо же бы

ше зоз жему закрыл ризом. Помедzi шори охабя ше 1,5 до 2,0 метри, а у шоре, у ярчкох ризоми ше складаю ёден за другим. У перыодзе док ше ризом не приме и вибию перши младніки, коровче вельо швидше рошнє, та ше го муши механіцки регулювац. Помедzi шори то не представя проблем, але у шорох би пришло до очкодования ризомах. Прето ше провадзи розвой коровча, нагарта ше жем при каждим переходу до ярчкох дзе ризоми засадзени, а источашнє зоз нагартаньном жеми ше и младе коровче пошвидко после зиходзеня загарнє зоз жему. То можліве кончиц вецей раз, до того момента кед ше нагарнє тельо жеми же ше посцигнє исти уровень як и у простору медзи шорами, т.е. кед ярчки у подполносци загарнуги. Регуляция розвою коровча можліва и зоз гербицидами, але ше их муши применьовац осторожна, же би не пришло до очкодования ризома и младнікох.

У жемох заходней Еўропи, напр. у Немецкей або Французкей, младніки шпарглох то кральовска желењява, сезонска желењява, хотора ше длugo обчекує, обожує и конзумуе

як окремни специялитет, вибераю ше краліци шпарглох подобнє як у нас краліци вина, новини провадза новосци о продукцыі, обераню и квалитету младнікох у кождым року, провадза ше цени шпарглох, описую ше новыя технологіі у продукцыі. У Немецкей ше шпаргла продукує на коло 15.000 гектари и зоз тим не покрываю свойо потреби, але ю увожа и зоз Греческей, Польскей, Шпаниі и других краёх. При шпарглох розликуєме билу (етиолирану) и желену шпаргу. Била ше добива зоз нагартаньном жеми або зоз закриваньном зоз чарніма фоліямі, а желенна вибива директно зоз жеми, желенна є, як и други рошліни пре пігмент-хлорофіл. Як уж на початку спомнунте, шпаргла ліковита, окреме ма позитивни ефекти на функцыю покруткох и чищене организму. У Горватской ше шпаргла за тераз продукує спорадично, на менших поверхносцох.

У наших краёх, поготов у Приморю, обера ше дзива шпаргла и пририхтує як окремни специялитет. Од трох файтох дзивих шпарглох хтори рошню у природи и чиё младніки вельо ценши, ароматичнейши и горкави, два файти защищены, не допущене зазбероване – то *Asparagus maritima* и *Asparagus tenuifolius*. Допущене зберане младікох дзивих шпарглох оштрих лісцох *Asparagus acutifolius*. Тоты три файти ше по младнікох не можу розліковац, лем по шпарожини хтора при защищених файтох позно вешені одумера, а при шпарглох оштрих лісцох остава цалу жиму желенна.

Славица Дудаш

RUŽE I DRUGE BILJKE PENJAČICE

Penjačice su biljke koje se koriste kako bi obogatile sveukupni dojam vrt-a, prekirele neugledni zid, ukrasile balkon, terasu, stvorile prirodnu hladovinu te osušenom stablu udahnule novi život. Mogu biti listopadne ili zimzelene, trajnice ili jednogodišnje. Neke same prianjaju i penju se uz oslonac, dok druge treba usmjeravati i vezati ih. Penjačice su pogodne i za sadnju u posudama zbog svoje bogate cvatnje. Tako u njihovim cvjetovima možemo uživati i na balkonima i terasama.

Najatraktivnije, i najviše zastupljene u vrtovima, su listopadne cvatuće penjačice kao što su pavitina, tekoma, glicinija, kozja krv i ruže penjačice. Od ruža penjačica izdvojiti će rambler ružu "Chevy Chase".

RAMBLER RUŽA "CHEVY CHASE"

Ruža "Chevy Chase" pripada porodici rambler ruža za koje je karakteristično da imaju savitljive izboje, sitno trnje, da jako brzo rastu i vrlo brzo prekrivaju zidove, lukove, sjenice. Ova rambler ruža ima sitne listove, sitno trnje, voli sunčane položaje i vlažno tlo. Cvjetovi su sitni, skupljeni u grozdove, purplurne crvene boje. Može narasti do 5 m. Orezuje se u proljeće kako bi se ostavile grane vodilice, a bočni izboji orezuju se na 2-3 pupa. Može se orezivati i nakon cvjetanja jer joj se na taj način produžuje cvatnja sve do jeseni.

Slavica Čorak

ВИЧНА ТРАПЕЗА ПАРАСТОВА

ЗАГРАДКОВО РОШЛІНИ ПРОДУКОВАЦ ПРЕЗ ЦАЛИ РОК

- Пре велике количество влаги у воздуху порядне кончиц заштиту шицких заградкових рошлінох

Преходза дні и кед попатриме на календар видзиме же зме уж пол рока захабели за собу. Роботы у тей фабрики на отвореним ест вше, але тей яри цошка шицко скоком. Остатні паданя застарали шицких, бо справди количества дижджу котори вимерани досциговали рекордны числа. През тот час спадло коло 200 литри по квадратним метеру.

Концом мая заградкарэ почали наплацовац свой труд зоз пластенікох у котрих ше находза парадичи и паприга. Хвиля була задоволоюца, та векшина не мала проблеми зоз чкодлівцами и зоз хоротами котори би не могли сами розрішиць. Штредком юния тоти два култури буду у фази масовного дозревання та ше треба добре порихтац за тарговище. Капуста зоз вчасней продукції уж зрезана, та нова культура которая шлідзи у тей продукції то паприга которая придзе за оберанс у октобре, кед ей понукане зоз отвореных поверхносцюх уж будзе мале. Паприга "айварка" лебо рогова которая пресадзена концом мая находзи ше у фази интензивнога роснусца. Заліване окончовац кажди 7-8 дні и прикармйовац зоз формулациями 20:20:20 зоз додатком тих штучнага гною кальцийового нитрату, уж спрам упутствия його продуктователя. На польох дзе вона пресадзена порозбивац би скору которая ше справела и оможлівіц приход з воздуху ру кореньовай системи, окончовац порядну заштиту од инсектах и хоротах и залівац. На пияцу було обачліве погледоване пресади огуркох, бо по заградох пришло до препаданя младих рошлінох котори пошати початком мая. По шицким судзаци тата ше культура, як конзумна,

Парадичи у фазі масовного дотревання

пре слабше понукане будзе добре предавац през цали шести мешац. Най повем и тото же ше и уровень под'земных водах подзвигнул после моцних майских паданьюх.

Приходза нам термини за шатву ёшеньской капусты, карфиолу, брокули та их випочитуйме же бизме мали цо предавац ёшень и на жиму. Тих так шатва цвікли и желеняви ознова приходзи до огляду прето же по ёшень можліва ище єдна продукційна сезона тих культурох. Не упушковац ше до тей продукції кед нет системи за заліване, бо успих будзе мали або някі.

На польох перши бетеліни покошени, лем цо не и други и, як сом гварел на початку, вона швидко побалірана и превежена до завартого простору. Понагляло ше зоз туту работу, робело ше и внедзелю, бо перши одкоси найвреднейши и найвецей даваю. Переходзаци през хотар можеме видзець поверхносци под житом котори у велькай міри залапела хорота — ардза. Класки за тераз ище вше красни, але сом прешвечени же урожай не буду за вихвалюване. Индустрыйни рошліни, до котрих ше учышлюю соя и слунечнік, на наших польох добре випатраю, окреме слунечнік. Продуквателе випочитовали преписани роки за

шатву, применюю потребну агротехніку, та шаца вец и муша добре випатрац. Ходзело ше по польох зоз пирскаками накеди дакус пресущело, а хто дакус запожнел мушел причекац и 10 до 15 дні прето же ше не могло войць до поля. И кукурица помали почина доставац свою познату желену фарбу котра донедавна була така бляда, аж жабуроўва.

Вчастни черешні того року было лем за покоштовац, але вишні зато добре зродзели та будзе и на сок и на ликери, а и до дунца. Скора кождаго року кед квітнє багрем хвіля ше погуби, звязую ше запоры и тото квітнүце прейдзе так незамерковано и недосц вихасновано. Шицко то вплівує на активносці члох.

Мед зоз багрену ценени на нашым тарговишу, а и ширше. То вшэлік продукт зоз котрим би ше могло пребывац на европскэ тарговище. Лепше організовавац продуктавельюх, звекшац продукційны капацитети, а уровень квалітети отримовац які є тераз, кед не и звекшац. Пошвидко ту придзе и ліпа и други медоносні культуры. Науковцы предкладаю ховане окреміх культурах котори вельо лепша паша за чполи и даваю вецей меду, но о тим у идуцих числох.

Желько Лікар, дипл. инг.

ШИЦКО ЦО НЕРЕНТАБИЛНЕ ТРЕБА ТАКОЙ УТАРГНУЦ!

Початком дзеведзеших роках прешлого століття на место соціалізму нашо людзе вибрали капіталізэм, бо кед вон добри Немцом, веџ будзе и нам. У капіталізме нет трте-мрte, та тедишня власц перше запровадзела прыватизацыю и ришела ше шицких фабрикох и роботніцкей класи, найвироятнейше пречачуване наших природных красотах, а новы газдове, слово о 200 фамелійох, такой претаргли соціялістичны звичай додзельсаваня роботніцкіх квартельох и лічене и школоване задармо. На место фабрикох капіталисти познёйше вибудовали численны тарговински центры, та тераз мame шицко цо нам треба.

И терашня власц барз ше намага унапредзиц капіталізэм! Так наш министер транспорту нেдавно предложел утаргнүце понад 80 гайзібански лінії, аж и гевти на котрих нэдавно окончена реконструкция гайзібанских драгох, з обгрунтаваньем же су нерентабілни, як и вельючислени поштански уяди по менших и штредніх валалох, уключуюци Петровцы, прето же су тих нерентабілни. Министер просвіти предложел утаргнүца шицких подручных школох котри нерентабілни, односно котри маю меней як 14 школярох, медзі німа и у Міклошевцох. Наша министерка соціалістиж утаргла дзепое́дни соціални даваня худобним особом, а министер роботи предложел утаргнүце дзепое́дних роботніцкіх правох, поведзме газда тераз може одпушци роботніка кеди лем сце и вообще не муши повесц причину, министер здравства плануе утаргнүц нерентабілни шпиталі, доми

здравя по менших горадох и валалски амбуланти, медзі німа и у Петровцох, и на концу министер правди наявел утаргнүце вкунно 88 суди, але я особне абсолютно проців того остатнього, прето же суди и карчми маю длагу традицию на подручу Балкана и першэнствено су культурні институціі котры нашым людзом служа за розвагу.

З оглядом же рижни утаргнүца хвильково барз актуални, веџ и я мам дзепое́дни предклади, а у цілю же би ше конечно направел шор у тей нашей капіталістичнай держави и же би ше на тот способ значне унапредзел капіталізэм. Найвекши дармоёды у нашей держави то близовно пензіонере! Ёст их 1,2 мільёны, можебуц и веџей, и по цали дзень ніч не робя, окрем же патра ТВ, слухаю радио и читаю новінны, и вично цошка грунтаю и поносую ше на мали пензії. Же би капіталізэм не препадол, предкладам утаргнүце шицких пензійох, та най тоти нероботнікі ознова закашу рукави и руша робиц дацо хасновите, кед же сцу ёсц, поведзме най зазберую пластичны фляшки!

Предкладам и утаргнүце факультетох! Поведзме, нашо млади роками студираю медицину и информатику, на раҳунок нашей капіталістичнай держави, розуми ше, а потым одходза робиц до Немецкай, Шведскай, Канады и индзей. Чи зме як держава насправди нательо богати же бизме школавали фахови кадэр за начишлени держави? Можебуц бим не утаргнул лем Економски факультет и Факультэт политичных наукох, понеже у иножемстве, углавним, не требаю таких фаховцох, а нашо закончени

дипломанти муша дагдзе и дацо робиц под час свога живота.

Утаргнул бим и польодліство и статкаство! Статкаство прето же хлів и кармік барз шмердза, цо ніякім концом не добра за чловеково здраве, а польодліство прето же ё нерентабілне. Шицко цо нам треба можеме крашне (и тунью!) увесц з иножемства: месо з Аргентини, Бразилу або Австралиі, а овоц зоз Шпаниі, Италиі або Греческай. Требаю би раздумац и о утаргнүцу наших валалох, понеже су нерентабілни, а людзох потым преселіц на подлуче коло Загребу и ёдну часц запошліц до Министерства польодліства и до новоформованого Министерства виселенцох, як и до тих койдзеякіх державных агенційох и урядох.

Барз вельки проблем у нашей капіталістичнай держави представляю численны шпиталі по наших горадох. Там ше ніби хори особи по цали божи дзень лем вілажую и ніч не робя, а нашо мили капіталісти — приватни поднімаче — то веџей не можу плаціц, насампредз прето же ноцамі не шпя од бригох як віплациц плаці занятим у тарговини, кафічох и турызму, як и шицки порці держави и донації политичным странком. Я ше закладам за законі які паную у природі: хто моцні тот най прежде, а за гевтих других, цо не мали щесца на тим швеце, крашне ше помодліме и зажадаме им веџей щесца у царстве небесним!

Вшэліяк сом за утаргнүце професійных театрох и операх, заняты у тих институційох ніч не продукую и нерентабілни су. Хто жада розвагу, або ше жада кул-

турно воздзвиговац, найкрашне патри ТВ, окреме тоти койдзеякі турскі, амерыкі, бразилскі и мексиканскі серыі, або Лигу шампионах у фодбалу. Треба утаргнүц и аматэрскі культурно-уметніцкі дружтва и союзы національных меншин! Поведзме, як то же членом наших дружтвах зоз Петровцох, Міклошевцох и Вуковару вообще до шпіваня (на якимшкі ніцалком розумлівім языку) и танцована, а капіталізэм нам у кризи?! Або, поведзме, опатьце лем тот Союз Русинох з Вуковару. Видава якишкі нікому потребни часописы у фарбох, а ма и свой боки (у фарбох!) на интернету, гоч криза! Вони як да жию у Голівуду, а не у худобним капіталістичным Вуковаре?! Нашим дідом и оцом були добри и чарнобілі фотографії, а тоти „Русі“ лем би ше луксузовали! Ша то би ані Америка и Норвежска ведно не могли финансавац, та прето шицко начишлена треба такой утаргнүц!

Добре, близовно ше питаце ви, цо будземе робиц кед на концу шицко начишлесне и насправди утаргнеме?! Ніч, будземе крашне патриц ТВ, бавиц ше з мобілними телефонамі, або будземе час препровадзовац по кафічох и тарговинских цэнтрах (чий газдове австрыйски, немецкі и домашні капіталісти), а старосц о нас буду водзіц заняты у численных министерствах и іще численных державных агенційох и урядох! Якогошкі шора уж муши буц, бо іншак цалком препаднє тот наш капіталізэм, котры зме только жадали и чекали!

Якім Пушкаш

ХАСНОВИТОСЦ ФІКСНОГО И МОБІЛНОГО ТЕЛЕФОНА

Там дзешка коло 1985. року прешлого століття нашо людзе у Петровцах и Міклошевцах масовно уводзели фіксні телефоні до своіх домаў. Медзі остатнім була ёдна моя родзіна, зоз тей нагоды на волам ю ніна Ганя, прето же вона од віше була подозріва спрам шицкіх технічных видумкох.

— Мушым припознац же тато зоз телефоном барз добре випадло и же сом насправди барз задовольна! — гварела мі ніна Ганя неодлуго по його уводзеню.

— Прецо? — интересовал ше я.

— Прето же сом дзекуюци фікснemu телефону випила на тисячи кафі по сущэстве, як и у блізшай и дальшай родзини, а дознала сом и шицкі важны інформаціі у вязі тога що ше збува у нашым валале и ширшэ! Найбажней любім кед ме додня рано навола сущеда Маря и повола мі на кафу, прето же вец на ёдним месце дознам абсолютно шицкі валалски новосцы! — гварела мі вона одушевено.

— А пред тим, док не було телефона, ви и сущеда Маря не пили кафу и не черали сце валалски сплеткі, односно інформаціі о збуваньых у валале? — интересовал ше я.

— Як да не! Поведзме, пондзелком рано одходзела бім до сущеди Марі на кафу и по інформації, вовторок рано вона бі приходзела до мнє и так доокола! У неодложных ситуациях шицко бізме розришэли прэйг пло́та! Медзитим, дзекуюци телефону тераз шицко тато вельш швидзе и ёдноставнейшэ! — не могла ніна Ганя дастаточно нахваліц хасновитосц фікснага телефона.

— А як сце розришэли ситуацию кед вас навола дзивка и жачко з Осіеку, а ви ше, поведзме, находице у сущеди Марі, або у заградкі? — бул сом дакус провокатывни у віпитованью.

— На початку было проблеми коло тога — була щира ніна Ганя — але сом познейшэ наказала дзівкі най ме вола віключно под час «Днёвніка» на тэлевізіі, та тераз вовк сіти, а шицкі овечкі на чишэ! — мала ніна Маря одвіт на шицкі моі питаня у вязі телефона.

А кед видумані мобілни телефон и кед людзе істи почали масовно хасновац, вец го купела и ніна Ганя! З мобілным телефоном шпываюци одходзела до заградкі, або до сущэства на кафу, без страху же препушы дзівкову поволанку, або евентуалну поволанку родзини з Вуковару або Вінковцах.

Од ёшені 1994. року почал сом робіць у Загребе и на работу сом з Ліповлянох, односно Новскай, кожадоднёво путавац на гайзібану. У гайзібану сом чытал кніжкі, або ше лэм одпочывал, и по 2000. рок вообще сом не мал мобілни телефон, на сампред прето же сом сцел зачувац свой мир и прыватносц. Медзитим, под час ёшені 2000. року, кед сом ше коло пол ноці врацал з роботы, дзешка пред Кутину погубел ше гайзібан, а пунікі вец прэйг мобілных телефонох масовно наволоваляці свойх найблізших и неодлуга споза тога на автох ше одвожэли до свойх домаў. Віпатра же лэм я не мал мобілни телефон и лэм прето сом сам-самучкі прешедзел цалу ноц у жімнім купе.

Супруга и дзеци ше застарали дзе сом и пречо сом як и звичайно не пришол дому, алे за розлику же мой 16-рочны син и моя 8-рочная дзівка подумали чи ше мі, не дай Боже, дако не случэло, а супруга, як и кожда супруга, була прешвеченая же сом бізовно закончел з даяку „легкую“ жену, бо вона „знае“ же мнє лэм „грышны“ думкі на розуме. Мой син Владо, тэді школьнік другей класі Гімназіі у Кутині и велькі мудрерц, такой мі споза тога подаровал свой стари монітор

билни телефон, хторы сом му особніе купел пол рока пред тим, а вец ме споза тога нагварел най му купім новы телефон, разумі ше же то „случайно“ бул гевтот найсучаснейши и найдрагши! Же мобілни, односно рухомы телефон, барз хасновіты технічны пренаходок прешвечел сом ше и особніе. Поведзме, всаботу або внедзелю рано гварим я супруги же ідзем лапац риби, а вец ше з автом крашнє одвежем до вікендицы ёдного пайташа, не важне як му мено, віго не познаце, и вец нас двоеме водзімем длуги и мудры разгваркі о политыцы, спорту и іншым, разумі ше шицко тато при домашній паленкі, колбасах и віну. У случаю кед вінчана навола, интересуюци ше чи риба цвенка, я ей мирно одвітуем:

— Нажаль, риба не цвенка, ріхтай за полуценок дако іншэ!

Або, дзецом сом наказал же бі ме часто наволоваляц на работу, а вец сом глумел же на мобілни телефон водзім важны ділово разгваркі! На такі способ пороснул мі углыд на роботы, а то значы же и напредоване у карієры. Моя супруга пред седем-осем рокамі вошла до ткв. кризи штредніх роках и вец кожды шлебодні час шедзела пред тэлевізором и патрела тати койдзеяки лю-

бовни серыі, здиховала, плацала и полугласно ше поноўсовала пречо закончела „лэм“ за учительку, а не за дохторку, або пречо ше не одала за дохтора и була велька пані, а я ше застарано пріпратрал на ню и модлел ше же би шицко тато що скорей закончело. Попри тога, будзела ше и ставала у остані час пред одходом на работу и потым одходзела робіц няспісана и незадовольна. Медзитим, кед на нагваряніе ёдней свойі пайташкі и вона купела мобілни телефон, шицко рушэло на лепшэ! Упісала ше и на фітнес, тату сучасну горадску фізкультуру, як и на джоўнінг, организаване бегане у прыроды. Потым ше почала крашнє облескац, на час ставац зоз посцелі и длуго ше затримовац у купальні. На концу целей тей парады я лэм могол констатавац же женова криза штредніх роках цалком добра закончела!

Неодлуга споза тога навола я свою вінчану на мобілни телефон, под час док була на фітнесу, прето же сом ю требал цошкі у вязі дзецох, а вона, цала задихана, почала кричац на мнє:

— Пречо ме наволуеш без вязі и потреби и прэтаргусеш мнє и мойого младаго трэнера у хвилькох кед ше найбажней зноіме?

Якім Пушкаш

МЕШАЦ МАЙ И ЙОГО КРАСИ

Природа през рок штири раз облека и зоблека својо шмати и кажде облечиво ма свою красу. Лето, як найгоруцейша часц рока, шицки рошліни облека до желеней фарби, а то час кед живот у природи найбуйнейши. Ёшень зменює туту желену шмату до златножовтей и приноши плоди шицких рошлінох, а жима указує свою идилу у билей фарби шнігу, кед шицко випатра як у сказки. Гоч шицки рочны часци маю свою красу, заш лем єдна часц медзи німа, за веліх найкрасша, а то яр.

На яр ше живот у природи будзи и облека природу до найкрасшого облечива, а найкрасши медзи ярніма мешацами то близовно мешац май. За векшину людзох май справди найкрасши мешац у року, то час кед шицко квітне и рошліни у рижних фарбах указују свою красу. Ми, людзе у тим шицким окремночувствуєме туту красу и не-ридко то час у котрим ше случую велі любови, бо шерца младих теди дуркаю иншак як у других часцох рока. Младосц як у прешлосци, та так и нешка віше гледала окремни способ указована тей любови и краси хтору чувствовала знука. Ёден од способах указована любови при нас Руснацох то закоповане "майскаго древка".

У розгварки зоз старшима валалчанями дознавам же ше майске древко закоповало од кеди вони знаю за себе, а о тим обичаю приповедали ище и старши, віше описуюци туту красну подю як цошка найкрасше зоз своєй младосци. Остатнього априлскога дня предвечаром позберали ше хлапци же би ше порадзели хторей дзвівки ше закопе древко. Понеже у валале було вельо младих, да-кеди ишли и по два-три групи

котри закоповали майски древка.

Того вечара пред першим майом було надосц роботи за легіньох, бо требало одрубац древо у леше, принесц го до валалу вноци и закопац пред хижу одредзеней дзвівки. Хторей дзвівки ше закопе древо порадзели ше хлапци, а дакеди то було порадзене и зоз родичами. Неридко кед хлапци закопали древо пред дзвівку хижу, случовало же оцец до рана склонел и древко и шицки шліди же би ніч не було обачліве кед ше розвидні. Було и таких случайох же оцец, у цешеню у своїй дзвівки, виходзел зоз двора и помогал хлапцом же би закопали древко опрез його обисца. Даєдного року було лем єдно древко, а случовало же було и по два, та аж и три древка. Скорей подзвигованя древка, на ко-нар ше навязовало вишити

свадзебни ручнік и коршовик вина. Найчастейше ше ві-берала дзвівка котра медзи хлапцами хтори закопую древко ма легіння, а неридко ше тата млада пара тей ёшні и побрала.

Но, без огляду чи було порадзене з родичами чи нє, майске древко хторе ошвітло зоз першим майом пред дзвівку хижу стало пред ню цали мешац, а остатні дні мая лебо такой на початку юния древко ше валяло. Спам можлівосци и часу у хторим жили, родичи у своім дворе правели госцину. Младосц ше позберала и двор гучал од шпіванки, танцу и вешеля. Хлапци хтори закоповали майово древо провадзени зоз гудацми помали доокола, ёден за другим рубали зоз шекеру до майового древка покля древко не зрубали. При зрубованию мерковало же би остатні

раз по древку зоз шекерку вдерел легінь дзвівки пред чию хижу древко закопане. Кед древко було звалене, коршовик з вином достало дружтво хторе валяло древо, а ручнік легінь котри зрубал древко. Потим би ше писня и танец предложели до билього рана.

У моім паметаню остал конец осемдзешатих роках кед ше тот звичай пестовал так як описане и кед сом и сам бул присутни на закопованю майских древкох. У нешкайши час млади не так зацикавени за тот красни обичай, бо ту компютери, фейс, твітер и подобне, а и економска криза, а людзе не у можлівосци же би на себе вжали таки трошки, та у валале даскељо роки не було "майского древка".

А того року збула ше єдна незвичайна подія. Млади зоз Культурно-уметніцкого дружтва "Яким Гарди" порадзели ше же закопу майске древко пред Домом культуры. Як ше порадзели, так и вітворели, та так пред Домом культуры першого мая ошвітло майске древко зоз ручніком и коршовиком вина. Шестого юния зоз писню и танцом, та зоз гудацми провадзени, млади звалели тото закопане древко и преславели його валянє.

Наздавам же же ше то не случело лем тераз и нігда веций! Остава нам вериц же нашо млади буду у себе мацдзеки охабиц својо компютерски бависка голем на кратки час, же би зоз закопованьом и валяньом майского древка зачували тот красни обичай присутни у нашим руским народзе од давних дньох. Прето жадам младим и майскому дрвку на многая и благая літа!

Томислав Рац

ФОДБАЛ**ПЕТРОВЧАНС ПИЯТИ У ТРЕЦЕЙ ЖУПАНИЙСКЕЙ ЛИГИ**

Внедзелю, 1. юния требали закончиц першэнствени змаганя у рамикох Трецей жупанийскай лиги ВСЖ – Фодбалски союз Вуковар за 2013./14. рок, але то ше не случело, найбажней пре екипу Липовачи, котра у ярнай часци першэнства не одбавела ані ёдно змагане!

После седемнац нескомплетных колох пласман екипох випатра так: Томповци 35, Митница Вуковар 35 (змагане меней), Сокол Берак 26 (змагане меней), Ловас 24, Петровцы 20, Борово и Злога Пачетин 19, Опатовци 16, Гайдук Вера 10 и Липовача Вуковар 10 боди (зоз лем 9 одбавеных змаганьох!). Екипа Петровцах посцигла 5 победы, 5 змаганя одбавела нёришено, 7 змаганя стравела и ма гол-рэзлику 42: 49.

СТОЛНИ ТЕНІС**ПЕТРОВЧАНС МАЮ ЛЭМ ДВА ПОРАЖЕНИЯ У ПЕРШЕЙ ЖУПАНИЙСКЕЙ ЛИГИ**

Закончане першэнство у рамикох Першай жупанийскай лиги ВСЖ за 2013./14. рок, але ище ше вше не знаю результаты шыцких змаганьох и конечны пласман екипох! Треца екипа Вуковару '91 одбавела шыцки 20 змаганя и зазначала 18 победы и дожила лем два поражения, а екипа Петровцах одбавела 18 стрэтнуца и зазначала 16 победы и лем два поражения. Столнотенисеры Миклошевцах одбавели шыцки 20 змаганя и зазначали 5 победы и 15 поражения.

Закончане и першэнство у рамикох Другай жупанийскай лиги, а конечны пласман випатра так: Привлака 23 боди, НЕЦ Градиште 22, Петровцы (друга екипа) 20, Русин Миклошевци 19, Младосц Свияревци (друга екипа) 16, Опатовци (друга екипа) 14 и Богдановци 12 боди. Интерсанты же екипи Сотину и Товарніку после початних неуспіхах виступели зоз Другай жупанийскай лиги, а на іх место уключали ше екипи НЕЦ Градиште и Опатовци (друга екипа) и потым одбавели шыцки змаганя. Екипа НЕЦ Градиште на концу аж завжала друге место!

ШАХ**ТАКАЧ БАВЕЛ НА МЕДЗИНАРОДНИМ ТУРНИРУ У СЛОВЕНИІ...**

Од 15. по 18. май у Брежицох, у Словенії, отримані медзинародні турнір у шаху. Участували 17 бавяче зоз Словенії и Горватскай, котры одбавели дзеvezец партій по ткв. швицарской системи. Конечны пласман: Горазд Новак (Кршко) 8.5, Мілан Бриглєвич (Сисак) 8, Петер Урбанч (Кршко) и Йоже Скок (Домжале) по 6, ЗВОНКО ТАКАЧ (Самобор), Йоже Блажинч (Брежице), Нейц Амон (Шентюр) и Иван Сушин (Брежице) по 5 боди итд.

...И У КРАПИНИ

Внедзелю, 1. юния, у Крапини отримане Треце отворене першэнство Крапинско-загорской жупаниі у пошвидшаным шаху. Участували 53 бавяче, котры одбавели дзеvezец кола по ткв. швицарской системи. Конечны пласман бул шлідующи: Левачич (Задар) и Пандуревич (Илок) по 7.5, Зелнич (Загреб) 7, Бити (Вараждин) и Калайджич (Св. Недзеля) по 6.5 боди итд.

Звонко Такач зоз Самобору освоіл 5 боди и завжал 16 место.

Яким Пушкаш

**У МИКЛОШЕВЦОХ ОТРИМАНИ
ОТВОРЕНИ ТУРНИР У
СТОЛНИМ ТЕНІСУ**

На 6. Отвореним першэнству Општины Томповци у столним тенісу, котры отримані 24. мая у Миклошевцах, учасцівала дзешеце бавяче зоз Миклошевцах, Бокшичу и Берки, а бавело ше по системі кожде з кождым. Перша три места освоілі праве члены домашнього клубу, члены младей екипи «Русин». Найуспішніши бул 14-рочны Боян Гудак, друге место освоіл Деян Лікар, а треце Матео Батакович. Побіднікі достали пехари котры обезпечела Општина Томповци, котра тиж так и финансійно помогла домашньому клубу організовац змагане. Пред даскеліма днями подобни турнір у Миклошевцах організовани и за ветеранох на хторым победзел Владо Гайдук.

Ксения Лікар

**ОТРИМАНИ 4. МЕДЗИНАРОДНИ КУП „ЮЛИН БУЧКО“ У
МИКЛОШЕВЦОХ**

На рибалове Грабово недалеко од Миклошевцах Здружене спартских риболов-цах „Леняк“ было организатор 4. Медзинародного меморіальнага купу „Юлин Бучко“ за сениорох у лапаню рибы на дугов. Попри домашніх, учасцівала екипи „Коляк“ зоз Руского Керестура, „Чука“ зоз Сотину, „Шуль“ зоз Ловасу и „Каращ“ зоз Илоку. У екіпнім пласману перше место завжали Илочане, друга була екипа зоз Руского Керестура, треци Ловас, штварти Миклошевци, а остатні Сотин. У поєднечним змаганю посцигнути шлідуующи результаты. У сектору А треце место завжал Палко Менджан (Илок). Други бул Янко Джуджар (Руски Керестур), а перше место завжал Зоран Свалина з домашнай екипи. Метали ў сектору Б за треце место освоіла Марина Сокач (Сотин). Стриберни бул Владимир Чинчурак (Илок), а злато освоіл Ренато Брайкович (Ловас). Треце место ў сектору Ц завжал Владо Острун (Ловас). Други бул Деян Бодянац (Илок), а найуспішнейши бул Мирко Фекете (Руски Керестур). После змаганя за учашнікох організованы заедніці полудзенок на котрим предсідатель Здржэні „Леняк“ Борис Бучко подзековал присутним же ше одвалі и зоз своім прысутством звелічали тото уж традыцыйне дружене.

Ксения Лікар

ОТРИМАНА 7. ПОДОБОВА КОЛОНИЯ КУД-А РУСНАЦОХ ОСИЕК

Звонимир Гарди у монодрами
«Ферко Мишканьов»

У организації КУД-а Руснацох Осиек, а зоз финансійну потримовку Совиту за націонални меншини РГ, Осєцко-барањьской жупанії и городу Осиеку, та зоз спонзорством Пивовари Осиек з їх продуктами, од 19. по 22. юній отримана 7. Подобова колонія КУД-а Руснацох Осиек «Альмаш 2014».

Подобова колонія отримана у Доме ремеселнікох, а водителю Колонії були члени КУД-а Руснацох, Миряна и Мирко Рибич.

На Колонії учасці вжали пецеро маляре,

Хор КУД-а Руснацох Осиек на завераню Колонії

двою з Войводини: Лидия Барна и Владо Няради, та тройо з Горватской: Лерка Божинович, Мирослав Одавич и Ратко Жая. Маляре и того року охабели прекрасни малюнки у фундусу КУД-а Руснацох. За розлику од потетрашніх роках, дзепоєдні з ніх приступили и з новима техніками у мальованню, док академска малярка Лидия Барна того року намальovala два малюнки зоз серії «Гармония космосу», котры ошвижа фундус КУД-а Руснацох и помогнюю препознаваню тей академскай малярки у специфичним виражаваню през малюнки.

КУД Руснацох ше наздава же часці малюнкох з Колонійох того року увидза

и нащывителе манифестації «Микловешевци 2014».

У рамікох Колонії, всебуту вечар, отримані вечар монодрами дзе госьці бул Звонимир Гарди, член КУД-а «Якім Гарди» з Петровцох, з монодраму «Ферко Мишканьов». Маляре и присутні патраче мали нагоду у годзиновей програмі ужываць у майсторскім виводзеню монодрамі, а габи шміху котры провадзели скоро кождэ вірчене г'лумца, потвердзели же вібор змісту за тот вечар бул добре потрафени.

По законченю програмы, члены КУД-а Руснацох ведно з малярами и госьціма предлужели дружене зоз руску пісню. Закончуюца вістава и програма котру порихтали члены КУД-а Руснацох Осиек, отримана внедзелю на 11,00 годзін. Кажды маляр представел свой работі, а хорска и тамбурова секция маляром подаровали даскельо шпіванкі, док им етно секция подаровала мали тацночки з мотивом обекту дзе ше Подобова колонія отримавала, котры виробели члены етно секції, а найважкіші труд уложела Блаженка Будимич, водителька етно секції. КУД маляром кождого року даруе и подзекованя, та так було и того року. По завераню Колонії, остало ше на заедніцкім полудзенку и друженю дзе знова тамбурови оркестэр анимироваць добре разположене.

Тамбурови оркестэр КУД-а Руснацох Осиек на завераню Колонії

